

Jaarverslag 2020

Stichting Museumpark Archeon

Jaarverslag Stichting Museumpark Archeon		
		KVK 27346253
Naam opdrachtgever	Stichting Museumpark Archeon Archeonlaan 1a 2408 ZB Alphen aan den Rijn	Publicatie maart 2021

Stichting Museumpark Archeon Jaarverslag 2020

Copyright ©2021 Stichting Museumpark Archeon

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande toestemming van de auteurs.

INHOUD	3
1. INTRODUCTIE	4
VOORWOORD	4
2. PUBLIEK	5
BEZOEKERS	5
STATISTIEKEN	6
EDUCATIE: DOELGROEP(EN) EN BEREIK	8
ACTIVITEITEN	9
<i>Evenementen</i>	9
<i>Lezingen</i>	15
EXPOSITIES	16
<i>Tentoonstellingen in het park</i>	17
PRESENTATIE	18
MARKETING EN COMMUNICATIE	18
<i>Online bereik en interactie</i>	18
<i>Media-aandacht</i>	19
3. COLLECTIE	22
COLLECTIEVERLOOP	22
<i>Aanwinsten en restauratie</i>	22
REGISTRATIE	24
<i>Kerncollectie Archeologische Voorwerpen</i>	24
<i>Kerncollectie Reconstructies</i>	24
<i>Kerncollectie Documenten</i>	25
ONDERZOEK EN PUBLICATIE	25
PROJECTEN	25
4. BEDRIJFSVOERING	26
OR & CAO	26
ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBEWAKING (AVG)	27
MEDEWERKERS	27
VRIJWILLIGERS	27
VEILIGHEID	28
AFHANDELING KLACHTEN	28
ARCHEON EN DUURZAAMHEID	29
5. GOVERNANCE	36
BESTURINGSMODEL	36
CODES	36
<i>Fair Practise Code</i>	37
<i>Code diversiteit en inclusie</i>	38
<i>Gouvernance Cultuur Code</i>	40
<i>Onafhankelijkheid</i>	42
SAMENSTELLING BESTUUR	43
ROOSTER VAN AFTREDEN	43
BEZOLDIGING	44
BIJLAGE I: ANWB VERKIEZING LEUKSTE UITJE	45
BIJLAGE II: ENERGIELIVE	53
BIJLAGE III: CERTIFICAAT TREES FOR ALL	54

1. INTRODUCTIE

VOORWOORD

2020 was voor Museumpark Archeon een zeer bewogen jaar net als voor alle musea en onze hele samenleving. De Corona pandemie heeft ons allemaal vreselijk in de greep gehouden. Tweemaal een totale lockdown, de eerste lockdown was van 13 maart tot Hemelvaartsdag en de tweede, huidige lockdown begon 15 december.

De geweldige steun van de N.O.W. en T.V.L. waren van heel groot belang en ook de fondsen met steun van het ministerie van OC&W waren van onschatbare waarde. Een woord van dank voor de geweldige inzet van de Nederlandse Museumvereniging voor haar belangen behartiging van de gehele cultuur sector.

Vanaf de openstelling in mei zijn de bezoekers volgens de coronaregels ontvangen met een eenrichtingsroute, signaleringen, reminders en dispensers voor de aangescherpte hygiënemaatregelen en regels voor de 1,5 meter afstand.

Het bezoekersaantal was ca. 50% lager dan in 2019 en met name het schoolreis seizoen is voor het grootste deel weggefallen.

De restauratie van de Zwammerdam 2 in het solarium van het Romeins badhuis is in 2020 afgerond. Een geweldig hoogtepunt van het jaar. Met de restauratie van de Zwammerdam 3 (kano) is er een begin gemaakt. Het Zwammerdam project is uniek en de bezoekers zijn enorm onder de indruk van de omvang van de Romeinse platbodemschepen.

Met de steun van het Mondriaanfonds is de bouw van een tweede restauratieloods van 250 m2 voor het restaureren van de Zwammerdamschepen in 2020 voltooid. Hier zullen de werkzaamheden aan o.a. de Zwammerdam 6 plaatsvinden.

Het Voorlopig Ontwerp van de bouw van het Nationaal Romeins Scheepvaart Museum is zeer goed ontvangen en de realisatie biedt volop kansen voor de stad **Alphen aan den Rijn Wereld Stad aan de Limes**. Het nu zaak om in 2021 verder te gaan en te komen tot de financiering en de realisatie.

Archeon heeft 2020, gezien de omstandigheden, toch redelijk tot goed kunnen opereren maar wel met een grote aderlating aan inkomsten.

Een speciaal woord van dank voor alle medewerkers en vrijwilligers die zich zo krachtig hebben geweed in dit moeilijke jaar.

Wij vertrouwen op indamming van de pandemie en dat vele de weg naar Archeon kunnen vinden voor een leerzame en fijne dag uit in de historische omgeving van onze geschiedenis van de prehistorie, de Romeinse periode tot in de middeleeuwen.

Namens het bestuur:

Niko A. Geerlings
Voorzitter Stichting Museumpark Archeon

Foto bestuur Stichting Museumpark Archeon v.l.n.r.: Secretaris Karel Innemee, voorzitter Niko Geerlings, bestuurslid Adelheid Ponsioen, Penningmeester Jack Veldman

2. PUBLIEK

BEZOEKERS

Het bezoekersaantal is in 2020 als gevolg van de Covid-19 met 52% gedaald tot 68.238. Dit betreft de bezoekers aan het Romeins Museum en Archeologiehuis Zuid-Holland dat gevestigd is in de Villa Rijswijk in Museumpark Archeon. De diverse presentaties die in 2020 zijn georganiseerd zoals voor de 16^e maal de uitreiking van de Archeon Thea Beckmanprijs en de lezingen van de AWN en Vereniging Vrienden van Archeon werden als gevolg door de lockdown door 481 personen bezocht. (t.o.v. 1.946 personen in 2019).

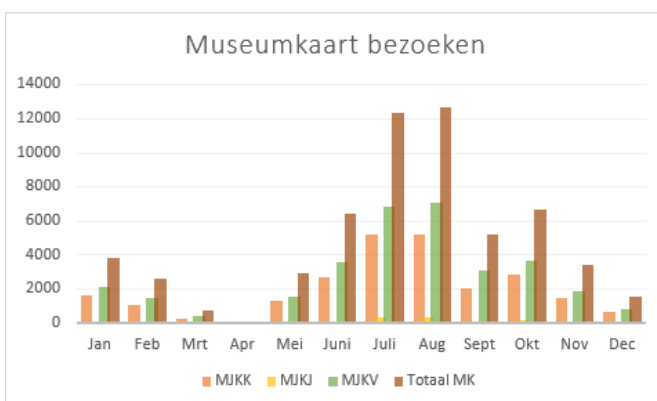
Het aantal bezoekers met een Museumkaart is gedaald naar 58.447 (in 2019 was dit 79.704). Zij bezoeken Museumpark Archeon en ook het Archeologiehuis Zuid-Holland.

De daling in het bezoekersaantal kan worden verklaard door de coronamaatregelen. In 2020 is Archeon twee maal gesloten geweest t.w. van 13 maart tot en met 20 mei en van 19 december 2020 tot en met 9 februari 2021.

BEZOEK MET DE MUSEUMKAART

	2018	2019	2020			
	Totaal	Totaal	Totaal	0-12	12-18	18+
Jan	3.942	3.933	3.855	1.661	68	2.126
Feb	2.074	6.151	2.648	1.074	57	1.517
Mrt	3.031	2.715	725	272	10	443
Apr	5.761	8.400	0	0	0	0
Mei	11.521	7.860	2.945	1.282	64	1.599
Juni	5.451	7.335	6.426	2.718	122	3.586
Juli	7.717	7.147	12.358	5.201	332	6.825
Aug	14.080	14.438	12.643	5.231	347	7.065
Sept	4.976	4.381	5.218	2.009	79	3.130
Okt	8.526	5.798	6.699	2.888	150	3.661
Nov	1.987	3.485	3.409	1.510	31	1.868
Dec	7.243	8.059	1.521	656	13	852
Totaal	76.309	79.702	58.447	24.502	1.273	32.672

ARCHEOLOGIEHUIS BEZOEKERS

Jaar	Aantal
2012	38.152
2013	49.065
2014	49.547
2015	44.761
2016	59.284
2017	99.454
2018	94.630
2019	98.414
2020	68.238

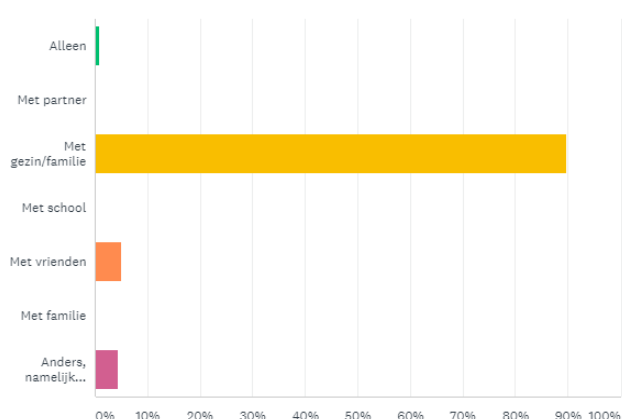

STATISTIEKEN

Er is in 2020 een totaal van 771 enquêtes afgenomen bij de bezoekers, welke in Survey Monkey zijn ingevoerd. Onderstaande cijfers zijn op basis van deze data en zijn exclusief schoolklassen bezoeken.

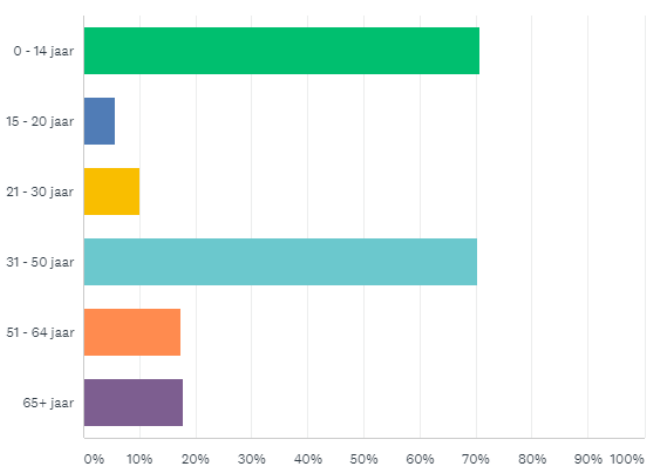
In welk gezelschap bent u in Archeon?

Antwoorden	Percentage	Aantal
Alleen	0,94%	7
Met partner	0,00%	0
Met gezin	89,65%	667
Met vrienden	4,97%	37
Met familie	0,0%	0
Anders, namelijk...	4,30%	32
Aantal ingevuld		744

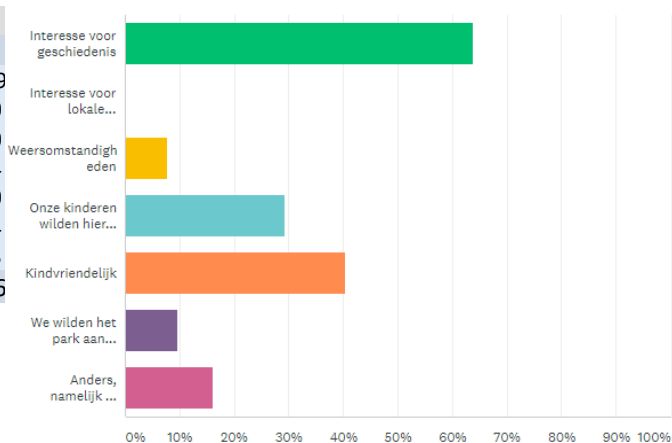
Hoe oud bent u en/of uw gezelschap?

Antwoorden (meerkeuze)	Percentage	Aantal
0 - 14 jaar	70,62%	524
15 - 20 jaar	5,66%	42
21 - 30 jaar	9,97%	74
31 - 50 jaar	70,22%	521
51 - 64 jaar	17,39%	129
65+ jaar	17,79%	132
Aantal ingevuld		742

Waarom heeft u voor Archeon gekozen?

Antwoorden (meerkeuze)	Percentage	Aantal
Interesse voor geschiedenis	63,84%	489
Interesse voor lokale geschiedenis	0%	0
Weersomstandigheden	7,83%	60
Onze kinderen wilden hier naartoe	29,24%	224
Kindvriendelijk	40,47%	310
We wilden het park aan anderen laten zien	9,66%	74
Anders, namelijk ...	16,06%	123
Aantal ingevuld		766

Hoelang duurde uw bezoek aan Archeon?

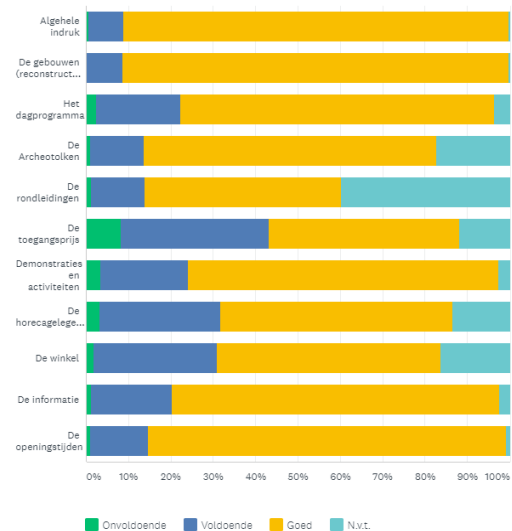
Antwoorden	Percentage	Aantal
Ongeveer 1 uur	0,40%	3
1 - 2 uur	4,15%	31
3 - 4 uur	34,67%	259
Meer dan 4 uur	60,78%	454
Aantal ingevuld		747

Hoe vaak heeft u Archeon al bezocht?

Antwoorden	Percentage	Aantal
Dit is mijn eerste bezoek	43,01%	329
Ik heb Archeon al vaker bezocht.	56,99%	436
Aantal ingevuld		765

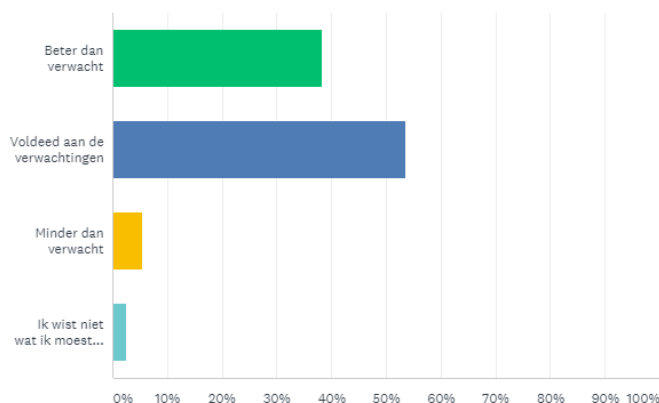
We vragen u de volgende onderdelen van uw dagje Archeon te beoordelen

Antwoorden	Onv.	Vold.	Goed	N.v.t.	Gem. (0-3)	Aantal
Algehele indruk	0,53%	8,29%	91,05%	0,13%	2,91	760
Gebouwen/reconstructies	0,13%	8,56%	91,17%	0,13%	2,91	759
Het dagprogramma	2,49%	19,76%	74,21%	3,53%	2,74	764
Archeotolken	1,07%	12,65%	68,97%	17,31%	2,82	751
Rondleidingen	1,20%	12,63%	46,41%	39,76%	2,75	752
Toegangsprijs	8,27%	34,91%	44,88%	11,94%	2,42	762
Demonstraties & activiteiten	3,40%	20,68%	73,30%	2,62%	2,72	764
Horecagelegenheden	3,27%	28,53%	54,96%	13,48%	2,59	764
Winkel	1,71%	29,12%	52,96%	16,96%	2,61	759
Informatie	1,19%	19,00%	77,44%	2,37%	2,78	758
Openingstijden	0,94%	13,71%	84,54%	0,81%	2,84	744
Aantal ingevuld						766

Wat vond u van uw dagje Archeon?

Antwoorden	Percentage	Aantal
Beter dan verwacht	38,31%	285
Voldeed aan de verwachtingen	53,63%	399
Minder dan verwacht	5,51%	41
Ik wist niet wat ik moest verwachten	2,55%	19
Aantal ingevuld		744

Enkele waarnemingen op basis van deze gegevens zijn:

- ↳ Het grootste gedeelte van de respondenten bezoekt Archeon in gezinsverband (89,65%).
- ↳ 70,22% van de respondenten gaf aan dat er in hun groep bezoekers tussen de 31-50 jaar aanwezig waren, en 70,62% was tussen de 0-14 jaar, wat strookt met het beeld van een kerngezin. Slechts 5,66% komt uit de jongerengroep van 15-20, dit is een daling van ongeveer 5% ten opzichte van vorig jaar. Er valt nog veel winst te behalen binnen de doelgroep van 15-20 jaar en 21-30 jaar.
- ↳ Men bezoekt Archeon hoofdzakelijk uit interesse voor geschiedenis (63,84%), maar ook omdat Archeon kindvriendelijk is (40,47%) en de kinderen van respondenten hiernaartoe willen (29,24%). Bezoekers winnen dus advies in bij hun kinderen over mogelijke dagjes uit.
- ↳ Meer dan de helft van de respondenten (56,99%) heeft Archeon al eerder bezocht. Men komt dus terug voor een gevarieerd aanbod.
- ↳ Mensen blijven over het algemeen langer dan vier uur in het park (60,78%). Mensen blijven relatief lang in het park – het grootste gedeelte komt niet slechts een uurtje langs (0,40%).
- ↳ De beoordelingen voor de verschillende aspecten van Archeon zijn ruim voldoende (2,7 op een schaal van 3 gemiddeld). Voor 53,63% voldeed hun bezoek aan de verwachtingen, en voor 38,31% was hun bezoek zelfs beter dan verwacht. Dit is ten opzichte van vorig jaar met ongeveer 2% gestegen, maar hier valt nog steeds winst te behalen.

EDUCATIE: DOELGROEP(EN) EN BEREIK

Van de geboekte schoolreizen komt 60% van het primair onderwijs, 38% van het voorgezet onderwijs en 2% van het hoger onderwijs.

	Realisatie gem. 2017-2020	Realisatie 2020	Realisatie 2019	Realisatie 2018	Realisatie 2017
Leerlingen	42.315	9.074	54.803	54.894	50.490
Begeleiders	5.757	1.313	7.343	7.521	6.852
Totaal	48.072	10.387	62.146	62.415	57.342

CANON van Nederland

De Canon van Nederland is een lijst van vijftig thema's die chronologisch een samenvatting geeft van de geschiedenis van Nederland ten behoeve van het geschiedenisonderwijs. In Museumpark Archeon komen onderstaande vensters aan bod:

- Hunebedden
- De Romeinse Limes
- Willibrord
- Karel de Grote
- Hebban olla vogala
- De Hanze

Schoolgebonden activiteiten

- Het aanbieden van digitale lespakketten (gratis downloads) voor het primair onderwijs.
- Het aanbieden van het schoolreisarrangement incl. paspoort (speurtocht).
- Het aanbieden van gratis downloadbare expeditie tochten voor het voortgezet onderwijs.
- Het aanbieden van Archeon in de klas.
- Het aanbieden van een winterschoolreis.
- Het aanbieden van de docentenpas met bijbehorende docentenmiddag ter voorbereiding/oriëntatie op het school bezoek.

Niet schoolgebonden activiteiten

- Interactieve rondleidingen en activiteiten op het park.
- Thema weekenden en evenementen.
- Audiotour, Archeon Quest Game (app) en speurtochten.
- Lezingen.
- Tentoonstellingen.
- Informatieve artikelen publiceren op de website en social media.

Educatieve samenwerkingsverbanden

- Vereniging Vrienden van Archeon (VVvA) en AWN voor het organiseren van lezingen.
- Aangesloten bij de CANON van Nederland.
- Cultuurpalet: Speciaal schoolreisaanbod voor deelnemende basisscholen in de omgeving.
- Museumkids: Organiseren meerdere Museumkids weken per jaar waarbij het museumbezoek van kinderen wordt gestimuleerd.
- Maand van de Geschiedenis, jaarlijks in oktober.
- Nationale Archeologiedagen, jaarlijks een lang weekend aan het begin van de herfstvakantie.
- Nationale Museumweek met de Museum Match Avond, jaarlijks in april.
- Nationale Romeinenweek, jaarlijks in mei.
- Bijenlandschap Groene Cirkels: een jaarlijks themaweekend in Museumpark Archeon met informatiemarkt en bijenspeurtocht.
- Uitgeverijen en schrijvers van kinderboeken; dit profileert het museum als plek waar kinderen spelenderwijs leren over archeologie, geschiedenis en mythologie. Specifiek:
 - Uitgeverij Gottmer en schrijver John Flannagan met zijn series 'De Grijs Jager' en 'Broederband'. Jaarlijks wordt er in Museumpark Archeon een themadag georganiseerd voor de fans (in 2020 kon deze i.v.m. de lockdown helaas niet doorgaan).
 - Het collectief: de Schrijvers van de Ronde Tafel. Jaarlijks evenement waarbij het collectief voorleest uit eigen werk. Tevens wordt dat weekend de Archeon Thea Beckmanprijs, de prijs voor het beste historische jeugdboek, uitgereikt.

ACTIVITEITEN

EVENEMENTEN

Museumpark Archeon heeft als doelstelling een divers aanbod te realiseren, waaronder o.a. jaarlijks een grootschalig evenement, festivals voor een diverse doelgroepen, een Romeins Festival en vier tot acht thema-weekeinden. 2020 had wederom een gevarieerd aantal onderwerpen op de planning staan, door de coronamaatregelen zijn alle grotere evenementen afgelast. Thema-weken en weekenden door de Archeon afdelingen zelf georganiseerd konden op kleine schaal wel doorgang vinden.

Datum	Evenement
t/m 5 januari	Vier de Winter met de ijsbaan en de goochelshow van Jannes de Goochelaar
5 januari	Drie Koningen met processie
26 januari	3D boogschietwedstrijd
1 & 2 februari	Winterbivak Napoleon
15 feb t/m 1 maart	Voorjaarsvakantie
20 t/m 26 april	Online Nationale Museumweek
25 april t/m 3 mei	Online Nationale Romeinenweek
21 mei	Hemelvaartsdag / heropening na lockdown / picknick in het park
31 mei en 1 juni	Pinksteren met vroege vogel rondleiding en picknick in het park
27 & 28 juni, 4 & 5 juli, 8 t/m 12 juli	Oer weken
15 t/m 31 juli	Middeleeuwse weken
1 t/m 16 augustus	Romeinse weken
8 augustus	Romeinse avond met bacchanaal
22 & 23 augustus	Allemansend
29 augustus	Theaterdiner 'De gebroken pijp'
29 & 30 augustus en 5 & 6 september	Prehistorisch weekend
19 & 20 september	Schrijvers van de Ronde Tafel
19 september	Uitreiking Archeon Thea Beckmanprijs en Jonge Beckmanprijs 2020
26 & 27 september	Word een ridder
10 t/m 25 oktober	Museumkidsweek
14 t/m 16 en 20 t/m 23 oktober	Herfstvakantie met spelletjes van alle tijden
17 & 18 oktober	Word een ridder
24 & 25 oktober	Smeedweekend
21 & 22 nov, 28 & 29 nov en 5 december	Stad van Sinterklaas
6, 12 en 13 december	Word een ridder

UITGELICHT: WINTERBIVAK NAPOLEON

Datum: 1 en 2 februari 2020

Totaal aantal bezoekers: 1.163

Een weekend waarin bezoekers zelf beleven hoe het is om in de Napoleontische tijd te leven. Er was een groots kampement opgezet met het leven van toen en speciale demonstraties. Er werden exercities uitgevoerd, soldaten kregen soldij uitbetaald, er vonden inspecties plaats van de troepen en men maakte zich gereed voor vertrek naar huis. Als bijzonder hoogte punt waren er diverse schietdemonstraties met zowel musketten als met kanonnen.

UITGELICHT: TIPS VOOR THUIS TIJDENS DE LOCKDOWN

Tijdens de lockdown hebben we leuke tips voor thuis geïntroduceerd op onze website en via de social media. Met deze tips konden bezoekers zelf creatief aan de slag met het maken van ijzertijd kralen, Romeins zoet pasteitje, Viking kledje, middeleeuws beestenboekje, middeleeuws paasbroodje, Romeinse bulla of prehistorisch trechterbekertje. Ook werd de webshop gelanceerd met o.a. mooie boeken en spellen voor thuis. Op deze manier konden bezoekers 'Archeon in huis halen'.

UITGELICHT: OER WEKEN

Datum: 27 en 28 juni, 4 en 5 juli, 8 t/m 12 juli 2020

Totaal aantal bezoekers: 5.736

Tijdens de Oer weken zien bezoekers hoe het eraan toe ging duizenden jaren geleden! In het mesolithicum vertelde de sjamaan zijn oerverhalen. Bij de eerste boeren kon men een armbandje twijnen. De bewoners van de trechterbekerboerderij maakten brandnetelthee. In de bronstijd werden demonstraties bronsgieten gegeven en in de ijzertijd liet men zien hoe men wol verfdde. Bezoekers konden meedoen aan extra activiteiten en een echte oermens worden. Men kon zichzelf schminken met oker, op 'jacht' gaan met pijl en boog, een hunebed bouwen en vuur maken. Nadat alle activiteiten waren volbracht ontving de bezoeker het jachttoken (een houten amulet met een hert erop) als teken van oermens.

UITGELICHT: MIDDELEEUEWE WEKEN

Datum: 15 t/m 31 juli 2020

Totaal aantal bezoekers: 17.618

In de zomervakantie vierde de middeleeuwse stad Gravendam in Archeon de middeleeuwse weken. Vol vermaak, informatie en middeleeuwse gezelligheid. Op de middeleeuwse markt stond de bakker, schoenmaker, mandenmaker, visser en tingieter hun waar aan te bieden en demonstraties te geven. Op de dam konden bezoekers genieten van de muziek, het straattheater en kon men oude spelletjes spelen zoals steltenlopen en ringwerpen. Bezoekers konden meedoen aan extra activiteiten en een echte ridder worden, door te leren zwaardvechten, boogschieten, schrijven met een veer en meer. Wanneer alle activiteiten waren volbracht werd men tot ridder geslagen en ontving de bezoeker een riddercertificaat.

UITGELICHT: ROMEINSE WEKEN

Datum: 1 t/m 16 augustus 2020

Totaal aantal bezoekers: 13.002

Jaarlijks is er een groots Romeins Festival in Archeon. Dit jaar voor de 21^e keer, maar i.v.m. de coronamaatregelen op een wat kleinere schaal: de Romeinse weken. Romeinse legionairs sloegen hun kamp op, zij werden vergezeld door ambachtslieden, dames, slaven en kinderen. In het kampement werd de tijd van toen herleefd. Men kon er luisteren naar de verhalen en de demonstraties bewonderen. 's Middags was er een spectaculair gladiatorengevecht in de Arena.

Bezoekers konden ook zelf ervaren hoe het is om een Romein te zijn, o.a. door zich te laten training in het Romeins leger en te leren schrijven met een veer in de Romeinse school. Ook kon men sieraden maken en een votiefsteen voor de goden voor wat extra geluk.

UITGELICHT: ALLEMANSEND

Datum: 22 en 23 augustus 2020

Totaal aantal bezoekers: 2.005

In het weekend van 22 en 23 augustus was de middeleeuwse groep Allemansend in Museumpark Archeon. In het middeleeuwse stadje Gravendam trok de bemanning van De Jonge Kraai haar schepen op het droge en zette een middeleeuws kampement op. In het kampement kon men luisteren naar de verhalen van vroeger en het leven van toen.

UITGELICHT: THEATERDINER

Datum: 29 augustus 2020

Totaal aantal bezoekers: 49

Nieuw dit jaar is het theaterdiner: genieten van een middeleeuwse avond vol zang, theater, dans en een middeleeuws gevecht. Het middeleeuws Klooster werd omgetoverd tot een ware middeleeuwse Herberg: De Gebroken Pijl. Daar gingen bezoekers terug naar het jaar 1351 om als middeleeuwse gast te dineren. Het idee was om dit meerdere malen per jaar te organiseren. Door de coronamaatregelen heeft het theaterdiner éénmaal kunnen plaatsvinden in 2020.

Het verhaal is dat de herberg wordt gerund door Herbergier Antonius en zijn zus Cecilia. Bezoekers kijken mee hoe zij omgaan met Middeleeuwse problemen zoals de oorlog die woedt tussen de Hoeken en Kabeljauwen. Maar ook meer alledaagse problemen zoals de liefde, ambities, tweestrijd en een ongenode gast. Tussendoor worden de bezoekers natuurlijk niet vergeten. Samen met hun meiden worden de bezoekers van alle gemakken worden voorzien. Rondlopend met kannen wijn, bier of water zullen zij graag uw bekers vullen. Daarnaast zullen er grote schalen met eten verschijnen op tafel. De keukenmeester heeft groots uitgepakt met verse broden, een heerlijke soep, grote schalen middeleeuwse groente en heerlijke kip. Vergeet de moderne manieren. Antonius legt de middeleeuwse etiquette uit.

UITGELICHT: SCHRIJVERS VAN DE RONDE TAFEL EN UITREIKING ARCHEON THEA BECKMANPRIJS

Datum: 19 en 20 september 2020

Totaal aantal bezoekers: 1.946

Op 19 en 20 september waren de Schrijvers van de Ronde Tafel, collectief van vijftien schrijvers van historische kinderboeken, in Museumpark Archeon. Er werd een boekenmarkt georganiseerd, de schrijvers lazen voor uit eigen werk en zetten hun handtekeningen in hun boeken.

Op 19 september was tevens de uitreiking van de Archeon Thea Beckmanprijs, de prijs voor het beste historische jeugdboek die jaarlijks wordt uitgereikt in het derde weekend van september in Archeon. De jury heeft besloten de Archeon Thea Beckmanprijs 2020 toe te kennen aan *Verboden te vliegen* van Martine Letterie. Naast de volwassen jury is er ook een kinderjury. Deze reikt De Jonge Beckman uit, de prijs voor het beste historische jeugdboek volgens de lezers zelf. Een panel van enthousiaste kinderen leest de shortlist en maakt daaruit een eigen keuze voor de winnaar. De Jonge Beckman jury heeft Linda Dielemans met haar prachtige boek *Schaduw van de leeuw* bekroond tot winnaar.

UITGELICHT: SMEEDWEEKEND

Datum: 24 en 25 oktober 2020

Totaal aantal bezoekers: 1.844

In het weekend van 24 en 25 oktober laten we bezoekers kennis maken met de smeedkunst door de eeuwen heen. Smeden is van alle tijden, voordat er metaal werd gebruikt was er al een vuursteensmid. Van vuursteen werden scherpe voorwerpen gemaakt, zoals messen, bijlen en dissels. Later werden deze voorwerpen gemaakt van brons en daarna van ijzer en staal. We nodigen bezoekers uit om te komen kijken bij de vuursteensmid, de bronggieter, de ijzermakers en de "gewone" smid. Ook wordt er gewerkt met tin en zilver, want niet alle smeden maakten gereedschap.

UITGELICHT: STAD VAN SINTERKLAAS

Datum: 21 en 22 nov, 28 en 29 nov en 5 december 2020

Totaal aantal bezoekers: 5.223

Jaarlijks logeert Sinterklaas in het huis van de middeleeuwse pottenkoopman in de Stad van Sint. De pieten logeren in een grote pietenslaapkamer. De inpakpiet, de paardenpiet, de ezelpiet en de timmerpiet, ze zijn er allemaal.

In de pietenhuisjes konden de kinderen verschillende opdrachten doen, zoals pakjes gooien, rijmen met de rijmpiet, kleuren met de tekenpiet, pakjes schieten met pijl en boog, schrijven met een veer en nog veel meer. Zo behaalden zij hun eigen Pietendiploma! Naast alle leuke pietenactiviteiten stond natuurlijk het bezoek van Sinterklaas op het programma.

Ook was er een tentoonstelling over 'Het verhaal van Nicolaas'. "Wie komt er alle jaren...", zingen we, maar wie is dat eigenlijk? Eeuwen geleden werd hij geboren in een Turks stadje en het was direct duidelijk dat dit een hele bijzondere jongen was. Kom alles te weten over deze wonderdoener en redder in nood. Hij is een Sint en hij heet Nicolaas, tegenwoordig noemen we hem kortweg Sinterklaas.

LEZINGEN

In 2020 zijn er door de VVVA wederom interessante lezingen georganiseerd in het auditorium van het Archeologiehuis Zuid-Holland. Naast de lezingen in dit overzicht zijn er bij de verschillende openingen aanvullende lezingen geweest. De doelstelling voor beleidsperiode 2021-2024 is om maandelijks een lezing te faciliteren. Ondanks Corona konden toch nog een mooi aantal lezingen, een excursie en een workshop gegeven worden, waar nodig met gepaste maatregelen. Twee lezingen en één excursie zijn verplaatst naar 2021.

Datum	Titel	Spreeker	Organisator
08-01-2020	Vrouwengeneeskunst en vrouwen geheimen in de middeleeuwen	Dr. Louis van de Ven	
05-02-2020	Romeinse begrafenis cultuur en herinneringsrituelen	Dr. Saskia Stevens	Universiteit Utrecht
04-03-2020	Nieuws over de grootschalige ijzerproductie in de vroege middeleeuwen	Dr. Janneke Zuyderwijk	Gemeente Apeldoorn
10-06-2020	De nieuwe steentijd hutten (openlucht lezing)	L. Wolterbeek en Drs. J. de Raaff	Universiteit Groningen
11-07-2020	Kruidengeneeskunde door de eeuwen heen	Charlotte Koerni	Archeon
15-08-2020	De vaste collectie van Museum Catharijneconvent Utrecht	W. van der Mark	Archeon en VVVA
19-08-2020	Het klooster van Dordrecht in Archeon	Dr. Marc Dorst	Gemeente Dordrecht
02-09-2020	De resultaten van het nieuwe onderzoek naar de Thermae van Heerlen	Dr. Wouter Vos	Vos Archeo en Saxion
14-10-2020	Een taalkundige blik op de dageraad van het graafschap Holland.	Dr. Peter A. Kerkhof	Universiteit Leiden
04-11-2020	Hoe reconstrueren we het dagelijks leven uit de tijd van de hunebedbouwers?	Dr. Henk van der Velde	ADC Archeo projecten
03-12-2020	De Leids-Turijnse expeditie naar Sakkara	Dr. Lara Weiss	Universiteit Leiden

EXPOSITIES

Museumpark Archeon heeft tot doel gesteld om jaarlijks ten minste één wisseltentoonstelling te realiseren in het Archeologiehuis Zuid-Holland. De wintertentoonstelling in het Romeinse badhuis van half december tot april met jaarlijks een nieuwe inhoudelijke invulling een vast onderdeel van het jaarprogramma kon dit jaar geen doorgang vinden i.v.m. de sluiting door de coronamaatregelen.

Tentoonstelling 'De eerste eeuwen van Holland'

21 december 2019 t/m 22 maart 2020 op de eerste verdieping van het Archeologiehuis Zuid-Holland

Zuid- en Noord-Holland bestonden niet altijd los van elkaar. Zo'n 1000 jaar geleden was er sprake van Holland, een machtig graafschap. Wie waren de graven van Holland, en over wat voor soort mensen regeerden ze? Wat gebeurde er allemaal in dit stukje Nederland in de middeleeuwen? Over het ontstaan en de geschiedenis van het graafschap Holland, dat heeft geleid tot de provincies die we nu kennen, ontdek je van alles in deze tentoonstelling in Archeologiehuis Zuid-Holland in Alphen aan den Rijn.

De tentoonstelling "Eerste Eeuwen van Holland" vertelt het verhaal van de graven en inwoners in video's en tekst, maar er is ook genoeg te zien aan archeologische vondsten. Zo kun je het zwaard van Teylingen in volle glorie bewonderen, een zogenaamde "klotendolk" zien en liggen er allerlei sieraden en gebruiksvoorwerpen van de vroege Hollanders in de vitrine.

Tentoonstelling 'Keukengeheimen van alle tijden'

Vanaf 20 september op de eerste verdieping van het Archeologiehuis Zuid-Holland.

Een culinaire geschiedenis waarin je in zeven stappen wordt meegenomen door de potten en pannen vanaf de prehistorie tot in de negentiende eeuw. Wist je dat de aardappel pas echt populair werd nadat Franse edellieden aardappelplanten in hun deftige tuinen zetten? Met een bewaker ernaast, om te zorgen dat niemand de kostbare 'knollen' uit de grond zou stelen. Of dat het zout voor de Romeinen zo belangrijk was dat het zouttrantsoen voor legionairs werd gezien als loon: het werd Salarium genoemd oftewel salaris. In de kleine zaal van het Archeologiehuis kom je achter geschiedenis om van te smullen!

TENTOONSTELLINGEN IN HET PARK

Restauratie van de Zwammerdamschepen

Het hele jaar door in de Zwammerdam Restauratiewerf

In de restauratiewerf volgt de bezoeker de restauratie van de zes Romeinse Zwammerdamschepen op de voet. In de restauratiewerf is ook een mooie tentoonstelling over de Zwammerdamschepen, de Romeinse limes en de restauratie.

Tentoonstelling 'Ubi est... Spartacus!'

21 december 2019 t/m 22 maart 2020 in het Romeinse badhuis

'Waar is Spartacus!'. Spartacus was een Romeinse slaaf, een gladiator. Later is hij ontsnapt en heeft hij een grote slavenopstand geleid. Zijn leger van ontsnapte slaven versloeg het Romeinse leger in verschillende veldslagen. Toch werd het leger van Spartacus uiteindelijk verslagen door generaal Crassus maar Spartacus werd nooit gevonden. Ontdek de legende van Spartacus in deze bijzondere tentoonstelling in het verwarmde badhuis.

Tentoonstelling 'Het verhaal van Nicolaas'

21 november t/m 5 december 2020 in het middeleeuws Klooster

Tijdens de Stad van Sinterklaas was de tentoonstelling 'Het verhaal van Nicolaas', over de afkomst van Sinterklaas te bewonderen in het middeleeuws Klooster.

"Wie komt er alle jaren...", zingen we, maar wie is dat eigenlijk? Eeuwen geleden werd hij geboren in een Turks stadje en het was direct duidelijk dat dit een hele bijzondere jongen was. Kom alles te weten over deze wonderdoener en redder in nood. Hij is een Sint en hij heet Nicolaas, tegenwoordig noemen we hem kortweg Sinterklaas.

PRESENTATIE

Drietalige teksten.

In 2020 is er verder gewerkt aan het vertalen van alle teksten van het Nederlands naar het Duits en Engels. Gesproken teksten zijn nu ook drietalig en de filmbeelden zijn voorzien van een Engelse ondertiteling.

Digitalisering.

Digitalisering van de collectie. Het prins Bernhard Cultuur Fonds Zuid-Holland verleent subsidie voor het digitaliseren van de erfgoed collectie. Er is deelgenomen aan de cursus digitalisering van het Erfgoedhuis Zuid-Holland en de aanvraag van de cofinanciering door het Pr. Bernhard Fonds is gehonoreerd. Samen met de vrijwilligers van de V.V.v.A. zal er aan dit project gewerkt worden en ook en zeer nauwe samenwerking met het Provinciaal Archeologisch Depot Zuid-Holland.

Ook in 2020 is er hard gewerkt aan het digitaliseren en archiveren van de collectie in een online-omgeving, zodat dit niet verloren gaat en hier vanaf verschillende apparaten aan gewerkt kan worden.

MARKETING EN COMMUNICATIE

Er is voor Museumpark Archeon veel uitgevoerd op het gebied van marketing en communicatie. Er loopt altijd promotie via sociale media, en activiteiten van Museumpark Archeon worden regelmatig opgepakt in de lokale pers. Daarnaast wordt er meegedaan aan een hoeveelheid acties. Museumpark Archeon is meermaals genomineerd geweest voor diverse prijzen zoals de Museum Kidsproof Award en het leukste uitje van Zuid-Holland (ANWB).

ONLINE BEREIK EN INTERACTIE

	2020
www.archeon.nl	245.294
www.archeologiehuiszuidholland.nl	3.319
Emailnieuwsbrief	32.666
Facebook (Archeon)	8.924
Facebook (Archeologiehuis)	440
Twitter	3.427
LinkedIn	505
Instagram	3.037
Google Mijn Bedrijf (weergave gem. p.m.)	488.000
YouTube	212
Vimeo (nieuw: eind dec 2020)	0

Per platform is een doelstelling en/of doelgroep vastgesteld:

- Voor de website www.archeon.nl zijn trefwoorden gedefinieerd: oriënterend, wervend, informerend, beeldend en praktisch.
- Voor de website www.archeologiehuiszuidholland.nl zijn drie trefwoorden gedefinieerd: educatief, informerend, praktisch.
- De (ca. 20) emailnieuwsbrieven per jaar gaan naar drie verschillende doelgroepen: kinderen en volwassenen (met interesse in de gebeurtenissen op het park), volwassenen met interesse in onderwijs (docenten, schooldirectie, touroperators, ouders die schoolreizen boeken) en zakelijke relaties met interesse in het organiseren van events.
- Facebook Archeon: brede benadering met specifieke aandacht voor jonge gezinnen (moeders). Het doel is te groeien naar 10.000 pagina likes. Korte berichten met veel beeld en video ter aankondiging en verslaggeving van evenementen en activiteiten, nieuwsitems en ontwikkelingen binnen Museumpark Archeon. Betaalde advertenties worden ingezet.
- Facebook Archeologiehuis: brede benadering met specifieke aandacht voor volwassenen (vakgenoten) met interesse in geschiedenis. Doel is om het aantal pagina likes te verhogen naar 1.000 door het plaatsen van educatieve berichten over gebeurtenissen en vondsten.
- Twitter: vakgenoten, internationale museumsector, pers en media. Door de teruglopende populariteit van Twitter wordt een beperkte groei verwacht.
- LinkedIn: vakgenoten, internationale museumsector, pers en media. Doel is om dit kanaal actiever te gebruiken en meer berichten over evenementen, activiteiten en ontwikkelingen van Museumpark Archeon te plaatsen.

- Instagram: brede benadering met specifieke aandacht voor jongeren. Korte berichten met hashtags en vooral foto en videomateriaal ter aankondiging en verslaggeving van evenementen en activiteiten in Museumpark Archeon.
- Google Mijn Bedrijf gebruiken voor het vergroten van de vindbaarheid op zoekmachines, door Google Mijn Bedrijf te optimaliseren, reviews meer te beantwoorden, foto's te plaatsen en berichten te posten.
- Op het eigen YouTube kanaal filmmateriaal uit het park, televisie-uitzendingen en ander videomateriaal blijven plaatsen.
- Eind 2020 is het Vimeo kanaal opgezet, doel is om dit kanaal uit te breiden met bestaand materiaal van ons YouTube kanaal en nieuw filmmateriaal uit het park, televisie-uitzendingen en ander videomateriaal te plaatsen.

MEDIA-AANDACHT

De media-aandacht was in 2020 wederom zeer groot. De Zwammerdamschepen in de Restauratiewerf stonden meermaals in de spotlights o.a. in het Limes Journaal, tijdens de ArcheoDag Online en bij NPO Radio 1. Ook het nieuwe aanbod 'Expeditie in Archeon', de uitreiking van de Archeon Thea Beckmanprijs 2020 en Jonge Beckmanprijs 2020, de Stad van Sinterklaas en de lancering van de webshop kregen volop aandacht.

Hieronder een overzicht van enkele media hoogtepunten:

- Subsidie Mondriaanfonds:
Voor de restauratie van de Romeinse Zwammerdamschepen stelt het Mondriaanfonds een 2e subsidie beschikbaar. Op 5 oktober 2019 kwam minister Ingrid van Engelshoven de eerste tranche van de bijdrage overhandigen. De werkzaamheden aan de Zwammerdam 2 zijn bijna geheel afgerond. Met 80% van het originele hout aangevuld met dus 20% nieuw hout is het in volle glorie hersteld.
De voorbereidingen voor het vervolg van het Zwammerdam project met de restauratie van de Zwammerdam 6 zijn in december 2020 afgerond met de bouw van een nieuwe loods voor de 2^e werf. Ook is er gestart met de Zwammerdam 3, de kleine viskot.
- Bezoek CDA Fractie:
Op 15 februari was het de Provinciale Statenfractie van het CDA die het werk aan de Zwammerdam 2 kwam bewonderen, vergezeld door wethouder Kees van Velzen en Marion Verkleij, de initiatiefneemster van dit bezoek. De delegatie werd ontvangen door het voltallige bestuur van de Stichting Museumpark Archeon en kon met eigen ogen alle vorderingen aan het schip zien.
- Zowel in oktober als november een mooie publicatie in het AD Groene Hart over de Zwammerdam schepen, een opgraving van wereldfaam.

Foto Zwammerdam Restauratiewerf v.l.n.r. Jack Veldman, directeur Archeon, Tom Hazenberg, Archeoloog

Foto bezoek CDA Fractie aan de Zwammerdam Restauratiewerf

- De Zwammerdam schepen op het congres in Frankfurt:
Archeoloog Tom Hazenberg is gastspreker op het 25e internationale symposium voor Onderwaterarcheologie, georganiseerd door DeGuWa, het Deutsche Gesellschaft zur Förderung der Unterwasserarchäologie. Het thema is Ökonomie und Logistik auf Binnengewässern im Römischen Reich. Tom gaf de lezing mede namens Yardeni Vorst (onderzoeker Zwammerdamschepen) en Laura Koehler (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed - RCE). Ware opvolgers van archeoloog Maarten de Weerd; hij verzorgde deze lezing in 2002.

- Op 14 november 2020 tussen 7:00 en 8:30 uur was de Zwammerdam 2 bij Museumpark Archeon in de uitzending. Met Archeoloog Tom Hazenberg, timmerman Abdul en Archeoloog Yardeni.
- Op 18 december 2020 gaf Tom Hazenberg een mooie lezing aan Archeologie studenten van de Universiteit Utrecht tijdens de ArcheoDag van LEU. Tom Hazenberg neemt de studenten live mee door de Romeinse restauratiewerf in museumpark Archeon.
- Het Limes Journaal heeft ook in 2020 weer vervolg gekregen.
- In de eropuit rubriek van de Telegraaf op 4 december 2020 stond een mooi artikel met een bijna pagina vullende foto van de Stad van Sint in Archeon. Doordat de intocht in veel gemeenten niet door kon gaan wegens de coronamaatregelen werd in het artikel genoemd hoe Archeon de oplossing had voor een veilige manier om de Sint en zijn pieten te begroeten en alsnog een leuke dag uit te beleven.
- Lancering van de webshop: In december is de webshop van Archeon gelanceerd en onder de aandacht gebracht op de sociale media kanalen. Bezoekers kunnen vanaf heden de cadeaus en souvenirs die in de museumwinkel verkrijgbaar zijn ook online kopen. In deze coronaperiode werden ook de kerst- en nieuwjaar brunch- en borrelboxen online aangeboden, deze kon men afhalen of laten bezorgen.
- Expeditie in Archeon: In de zomer van 2020 stonden er tenten op het campingterrein van Museumpark Archeon voor een avontuurlijke overnachting in de wereld vol geschiedenis. De tenten zijn geplaatst in samenwerking met Rechargers.

- VOA-bijeenkomst in de Arena: Op 10 september 2020 heeft de VOA-jaarvergadering plaatsgevonden in de Arena van Archeon. Daarbij stond tevens het afscheid van de toenmalige bestuursvoorzitter Eric Carree centraal. Ondanks de overheidsmaatregelen was het een zeer geslaagde bijeenkomst, met wel 150 gasten, allemaal veilig op afstand en een creatieve oplossing voor een feestelijke toast d.m.v. borreltjes die werden uitgereikt bij aankomst.
- Oproep in Kidsweek voor deelname als jurylid van de Jonge Beckman.

- Uitreiking Archeon Thea Beckmanprijs 2020 en Jonge Beckmanprijs 2020:
Zaterdag 19 september werd in de Romeinse Herberg van Archeon de Archeon Thea Beckmanprijs en Jonge Beckmanprijs uitgereikt door wethouder Gert-Jan Schotanus, de voorzitter van de jury Hubert Slings en Archeon directeur Monique Veldman. De jury heeft besloten de Thea Beckmanprijs 2020 toe te kennen aan Verboden te vliegen van Martine Letterie. De 20 juryleden van de Jonge Beckmanprijs hebben Linda Dielemans met haar boek 'Schaduw van de leeuw' bekroond tot winnaar van de Archeon Jonge Beckmanprijs 2020.

- Kinderen voor Kinderen in Archeon voor de Kinderboekenweek 2020 met een aflevering Kinderen voor Kinderen helpt mee:
Het thema van de Kinderboekenweek 2020 staat in het teken van geschiedenis en daarvoor zijn de koorkinderen letterlijk de geschiedenis ingedoken. Ridder van Kooten krijgt een noodbericht van kinderboekenschrijfster Tosca Menten, die tijdens haar inspiratiereis voor het liedje En toen? vast is komen te zitten in de middeleeuwen. Ridder schakelt Larissa en Saar uit het koor in om Tosca te zoeken. In deze bijzondere reis door de tijd vangen Larissa en Saar hun eigen voedsel, wordt Ridder een ridder en moeten ze gezamenlijk naar het toilet. Of ze na alle avonturen ook Tosca terugvinden is de grote vraag.
- De Ridders van Gelre bekijken de Nijmeegse herberg in Archeon tijdens een nieuwe aflevering van hun tv-serie op Omroep Gelderland.
- Omroep West tv-programma 'Eruit op de buis' in Archeon.
- Archeon in de top 10 van populairste uitstapjes van Zuid-Holland door DagjeWeg.nl.
- Beste Kidsproof Museum Zuid-Holland:
Met een rapportcijfer van 8,88 is Archeon door de museuminspecteurs gekozen als meest kindvriendelijke museum van Zuid-Holland. De Nederlandse Museum Vereniging mailde daarbij een brief naar Burgemeester Spies en naar de commissaris van de Koning, en Zuid-Holland, de heer Jaap Smit.
- ANWB-nominatie Leukste uitje:
In 2020 is Archeon genomineerd voor het leukste uitje van Zuid-Holland door de ANWB. Tot 1 november 2020 kon er gestemd worden. Donderdag 4 februari 2021 werden de winnaars bekend gemaakt: Archeon wint brons voor het Leukste uitje van Zuid-Holland (Bijlage I).

3. COLLECTIE

De collectie is ingedeeld in een drietal kerncollecties, en wordt aangevuld met een serie 'dynamische reconstructies' van bijv. kleding of gebruiksvoorwerpen. Deze dynamische reconstructies zijn, juist vanwege hun dynamische aard, niet opgenomen in het collectieregister. Deze kerncollecties zijn als volgt gedefinieerd:

De **kerncollectie archeologische voorwerpen**; deze kerncollectie is opgebouwd uit authentieke vondsten afkomstig uit het Provinciaal Archeologisch Depot Zuid-Holland, aangevuld met objecten uit het depot van het Rijksmuseum van Oudheden en het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van de gemeente Rotterdam (BOOR). Deze kerncollectie, zoals te zien in het Archeologiehuis Zuid-Holland, bestaat enerzijds uit bruiklenen, en anderzijds uit een tentoonstelling in bezit van en opgesteld door het Provinciaal Archeologisch Depot in samenwerking met het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

De **kerncollectie reconstructies**; deze omvat statische, lastig verplaatsbare, relatief onvervangbare, duurzame authentieke reconstructies, gebaseerd op Nederlands bronmateriaal, passend binnen de chronologische en thematische context zoals afgebeeld in Museumpark Archeon, welke door hun natuur, toepassing, schaal en uniekheid behoren tot de permanente basistentoonstelling. Deze objecten zijn vanaf de start van Museumpark Archeon verzameld, aangevuld en opgebouwd.

De **kerncollectie documenten**; deze collectie omvat brongegevens voor de reconstructies, zoals eigen bouwtekeningen, blauwdrukken, schetsen en verbouwings- en restauratieverslagen. Deze worden deels opgeslagen in archiefkasten en deels digitaal. Eventueel zijn originele bouwkundige brontekeningen ook te vinden bij de architectenbureaus. Museumpark Archeon heeft kopieën van de gebruikte archeologische rapporten. Originelen zijn te vinden bij de opgravende bevoegdheid.

COLLECTIEVERLOOP

AANWINSTEN EN RESTAURATIE

Er zijn diverse, aanvullende reconstructies (kleding, gebruiksvoorwerpen e.d.) verworven en vervangen. Veel van het houtwerk en meubilair wordt regelmatig vervangen om het object in goede staat te houden. Hiertoe is er een onderhoudsplan waarbij o.a. alle Romeinse gebouwen geheel geschilderd worden.

Aandacht voor duurzaamheid is een constante factor binnen Museumpark Archeon. Zo is het onderhoud en behoud van onze archeologische voorwerpen en reconstructies van groot belang. Onderhoudswerkzaamheden en nieuwe aanwinsten die in 2020 hebben plaatsgevonden zijn:

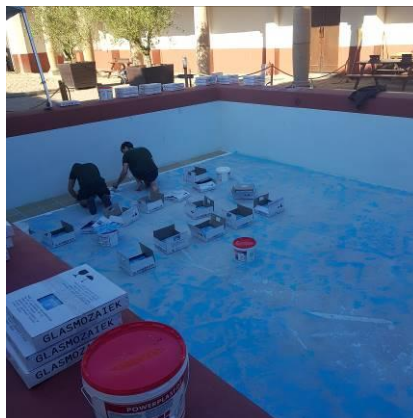
- De nieuwe Vikingboot, de Gokstad en de daarbij behorende aanlegsteiger.

- De aanleg van een roggeveld achter het imkershuis.
- De werkplaats van de mandenmaker is gelift, geleemd en opnieuw ingericht.

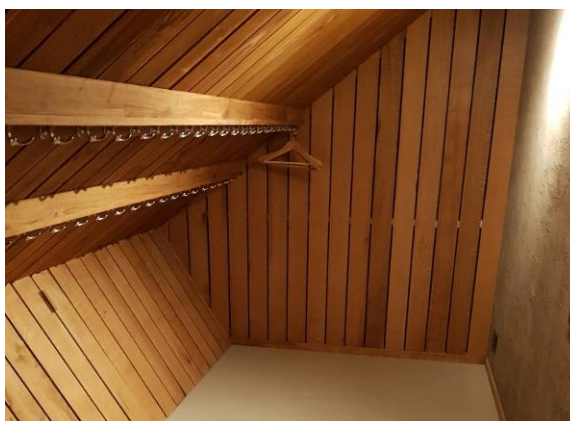
- Onderhoud in de middeleeuwse tuinen.
- Mozaïekenvloer van het Romeinse buitenzwembad is vernieuwd.

- Door de Bijengroep is er een Hommelhotel bij de entree geplaatst.
- De Bijengroep heeft een Bijenidylle in de berm bij de Bronstijdboerderij gecreëerd.
- Vrijwilligers van de Vereniging Vrienden van Archeon hebben bij-vriendelijke struiken bij de zonnepanelenoverkapping op de parkeerplaats geplant.

- De garderobe in Archeologiehuis Zuid-Holland is vernieuwd.
- Binnenkant van de middeleeuwse huizen zijn geschilderd.
- Boerderijen, hutten en huizen worden bedekt met graszoden. Het gras heeft een isolerende, maar ook een reinigende werking. In de zomer zorgt dit voor het uitblijven van de hitte, en bij regen wordt er zoveel mogelijk water geabsorbeerd, waardoor dit niet in het riool terecht komt.

- De trap van de Romeinse muur is vernieuwd door de bouwploeg van de Vereniging Vrienden van Archeon.
- Restauratie van de Romeinse muur door vrijwilligers van de Vereniging Vrienden van Archeon.

- De bouw van de nieuwe loods t.b.v. de restauratie van de Zwammerdam 6, en later Zwammerdam 4.
- Aankomst Zwammerdam 3. De Zwammerdam 3 is weer een boomstamkano, waarvan de romp is gemaakt uit één eikenstam. De boorden van het schip zijn opgeboeid (verhoogd) met planken van zilverspar. Dat hout komt waarschijnlijk ergens uit Zuid-Duitsland. De afmetingen zijn 10,40 bij 1,40 meter.

REGISTRATIE

KERNCOLLECTIE ARCHEOLOGISCHE VOORWERPEN

Alle objecten aanwezig in de deelcollectie op de begane grond zijn volledig ingevoerd in de database (Adlib Museum Basis 4.2). De bruiklenen zijn aangevuld en grotendeels van standplaats voorzien. Het gaat hier om 231 objecten, waarvan 11 bruiklenen verdeeld staan over twee vitrines en nog van specifieke standplaatsen moeten worden voorzien. Het Erfgoedhuis Zuid-Holland heeft het standplaatsregister van de bovenverdieping aangepast.

KERNCOLLECTIE RECONSTRUCTIES

Het standplaatsregister voor alle objecten uit de kerncollectie reconstructies is compleet en actueel. Alle objecten uit de kerncollectie zijn volledig geregistreerd. Per deelcollectie zijn zij verzameld en gesorteerd op standplaats.

KERNCOLLECTIE DOCUMENTEN

De kerncollectie documenten is volledig gewaardeerd en gesorteerd. Er is een systeem opgezet voor de registratie van de documenten met een waardering van 5 of 6 (zie hieronder wat deze klassen inhouden).

5. Readers & contextuele informatie: Alle readers, artikelen, omschrijvingen, tekeningen e.d. die behouden moeten worden.
6. Collectie-informatie en bronmateriaal; Alle tekeningen, rapporten, artikelen en documenten die direct horen bij een object uit de kerncollectie.

ONDERZOEK EN PUBLICATIE

Er wordt door medewerkers en vrijwilligers binnen Archeon constant nieuw onderzoek verricht naar relevante onderwerpen, bijvoorbeeld om nieuwe kleding te produceren, of om andere replica's te maken. Centraal hierin staan de productiemethoden, maar vooral ook het gebruik van de objecten. Naast dit (zelfstandig) onderzoek van de medewerkers is er ook een aantal projecten, waarbinnen aanvullend onderzoek is verricht.

- ✓ Voor de twee grote tentoonstellingen dit jaar, 'Keukengeheimen' en 'Ubi est... Spartacus!'
- ✓ Onderzoek t.b.v. de reconstructie van de Zwammerdam 6, waar aan het einde van 2020 mee gestart is.

PROJECTEN

De Stichting Museumpark Archeon is 2020 betrokken geweest bij meerdere projecten. De doelstelling is om jaarlijks minstens één erfgoedproject te starten. Hieronder volgt een kort overzicht van deze projecten:

- Erfgoedlijnen (Provincie Zuid-Holland)
 - o Restauratie maritieme erfgoedcollectie van de Zwammerdamschepen i.s.m. Hazenberg Archeologie. Begin 2020 is de reconstructie van de Zwammerdam 2 afgerond. Er is hard gewerkt aan het schoonmaken van de onderdelen van de Zwammerdam 3 en de bouw van de nieuwe loods, waar aan het einde van 2020 de start van de reconstructie van de Zwammerdam 6 is gemaakt.
- Uitbreiding

Het nieuwe Romeinse scheepvaartmuseum zal volledig klimaatneutraal worden gebouwd. Er komen zonnepanelen, waterloze urinoirs, warmtepompen met bodemwisselaars en lage temperatuursystemen. Bij de bouw zal hergebruik van materialen en inzet van groene grondstoffen als hout, in de praktijk worden gebracht.
- Overige projecten
 - o Bijenproject; deelname aan de Groene Cirkel. De wilde bijen populatie in Archeon is met 40 soorten wilde bijen uniek voor de regio. De fauna van Archeon, samen de rieten daken en de lemen wanden van vele van zijn gebouwen, vormen een goede omgeving voor de bijen.
 - o Trees For All, een CO² compensatieprogramma waarbij een deel van de opbrengst van een parkeerticket wordt afgedragen naar de Stichting Trees For All. Met de opbrengst worden er CO² compensatie projecten uitgevoerd zoals een bos in Bolivia.
 - o In 2020 heeft het eerste theaterdiner plaatsgevonden. Een avond vol vertier en vermaak met een middeleeuws theaterstuk, muziek, dans en een uitgebreid diner.

4. BEDRIJFSVOERING

Er is voortgebouwd op de ontwikkeling van de bedrijfsvoering. De voorlichtingsstructuur voor nieuwe en bestaande medewerkers is geanalyseerd en aangevuld met een digitale omgeving, waarop relevante documenten te vinden zijn.

OR & CAO

Op 29 mei 2015 is de ondernemingsraad samengesteld. In de zomer van 2019 zijn er opnieuw verkiezingen gehouden. De OR bestaat uit de volgende leden:

- Robert Blom, voorzitter (medewerker kantoor)
- Isabelle Cordon, vicevoorzitter (medewerker kantoor)
- Miranda van Driel, (coördinator middeleeuwen park)
- Erwin Ruiter, raadslid (medewerker park)
- Marco Schlingmann, raadslid (medewerker horeca/technische dienst)

Nb. Vooruitlopend, met de blik op 2021 wordt het volgende opgemerkt:

Per 1 januari heeft Erwin Ruiter het dienstverband beëindigd en is per die datum opgevolgd door Roelof Knijpstra. Roelof stond als eerste kandidaat op de kieslijst bij de verkiezingen van 2019 in geval een OR-lid ontslag zou nemen.

Foto v.l.n.r.: Raadslid Erwin Ruiter, Raadslid Marco Schlingmann, Secretaris Miranda van Driel, Directeur Archeon Monique Veldman, Vicevoorzitter Isabelle Cordon, Directeur Archeon Jack Veldman, Voorzitter Robert Blom

OR vergaderingen

Gedurende het verslagjaar 2020 heeft de OR vier maal vergaderd, twee maal als Ondernemingsraad en twee maal als overlegvergadering met de directie van Archeon.

Teneinde een goed zicht te houden op de ontwikkelingen bestonden de agenda's van de vergaderingen uit nieuw te bespreken onderwerpen en standaardonderwerpen als:

- Arbeidsvoorwaarden reglement,
- Personeelszaken,
- Communicatie,
- Rooster.

Arbeidsvoorwaarden reglement (AVR)

In 2019 zijn de eerste Arbeidsvoorwaarden (AVR) tot stand gekomen en door de vakbonden gezien. Door de corona-problemen zijn aanpassingen van de AVR-2020 laat in het jaar 2020 uitgevoerd en tot stand gebracht. In de AVR-2020 bleek het pakket voorwaarden in alle opzichten te voldoen. Voor 2021 zal de AVR opnieuw worden getoetst en waar nodig aangepast worden.

Corona

Het behoeft geen betoog dat het gehele verslagjaar in het teken stond van het Corona-virus.

Het virus leidde tot een gezondheidscrisis en een economische crisis waarvan de gevolgen niet alleen in het verslagjaar duidelijk waren, maar ook in de hierna volgende jaren. In 2020 werd door de overheid een groot aantal maatregelen genomen gericht op het bedwingen van het virus en het beschermen van het bedrijfsleven.

Extra maatregelen in Corona-tijd

- In juli werd voor een aantal medewerkers tijdelijk Arbeidsduurvermindering aangevraagd. Elke medewerker die daaraan wilde meewerken mocht tijdelijk terugtreden.
- De meeste maanden moest Archeon gesloten blijven. Veel medewerkers werkten vanuit huis en werden events en schoolbezoeken geannuleerd.
- Zoals de meeste bedrijven, maakte ook Archeon gebruik van de overheidssteun.

Ontwikkeling Camping

Archeon is gestart met het beschikbaar stellen van twaalf eenheden (tweepersoonstenten) gericht op bezoekers die het leuk vinden om enkele dagen in Archeon te verblijven. Er zijn programma's voor een aantal overnachtingen en een avontuurlijke tijd op de camping. Uiteraard zijn er medewerkers nodig om de bezoekers te begeleiden, zowel overdag als in de avond- en nachtelijke uren. De OR heeft ingestemd met het inzetten van medewerkers in de nacht en het weekend.

Tenslotte

- In mei is besloten, met goedkeuring van de gemeente, het park te openen, uiteraard in achtning van extra hygiënezorg, vaste routes, informatie en de z.g. ‘anderhalve meter – maatregel’.
- Vakantiegeld werd in 2020 niet in mei betaald, maar in goed overleg in september.
- Directeur Jack Veldman doet verslag van de positieve ontwikkeling van het Nationaal Romeins Scheepvaart Museum.
- In 2020 waren de spreekuren in 2020 beperkt. In 2021 zullen deze uiteraard weer gewoon gehandhaafd worden.

ALGEMENE VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING (AVG)

In 2016 is de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG aangenomen, die in mei 2018 van kracht is geworden. In 2020 is verder uitvoering gegeven aan de verplichtingen die uit deze vernieuwde wetgeving volgen, zoals het afsluiten van de overeenkomsten en het tekenen van de AVR door alle medewerkers. Daarnaast is met behulp van het huidige personeelsplanningsysteem gewerkt aan de documentatie van deze overeenkomsten.

MEDEWERKERS

De Archeotolken en horecamedewerkers hebben dienstverbanden die gericht zijn op het seizoen wat loopt van april tot en met oktober. Aan het begin van het seizoen in 2020 er 165 medewerkers, wat gelijk staat aan 73 FTE's. In de maanden december tot en met maart is Archeon open in de weekenden plus de kerstvakantie en de krokusvakantie. Voor gezelschappen is Archeon het gehele jaar geopend.

Wegens covid-19 en de lockdown is Archeon langer dicht gebleven in 2020 en is het seizoen van start gegaan op Hemelvaartsdag, 21 mei 2020. Vanuit de overheid waren er bepaalde maatregelen en heeft dit veel invloed gehad op de schoolreizen, feesten en partijen en het totale aantal bezoekers. Echter vergde deze maatregelen juist meer arbeidskrachten, bijvoorbeeld door kleinere groepen voor rondleidingen, extra handhaving voor het naleven van de maatregelen en het spreiden van de activiteiten en gladiatorengevechten, waar minder bezoekers per keer aan konden deelnemen. Ook in de winterperiode ging Archeon in lockdown, daarna is Archeon open geweest met bepaalde restricties.

Archeon is en blijft beïnvloed door het seizoen zomer – winter. Een deel van de medewerkers vertrekken door het afronden van hun studie of door het werken bij een andere werkgever in de winter periode om ook vaak in de zomer weer terug te keren. In 2020 heeft er i.v.m. de COVID-19 situatie geen banenmarkt en werving en selectie procedure plaatsgevonden om nieuwe medewerkers aan te trekken. Om deze reden is het aantal medewerkers verminderd. Aan het einde van 2020 waren er 143 medewerkers in dienst, wat gelijk staat aan 73 FTE's.

Aantallen per 31/12	2020
Fte in verslagjaar	73
Fulltime (38> uur)	9
Parttime (<38 uur)	134
Vast contract	32
Tijdelijk contract	111
Mannen	57
Vrouwen	86
Totaal	143
< 20 jaar	32
20 - 29 jaar	24
30 – 39 jaar	30
40 – 49 jaar	35
50 – 59 jaar	10
60 > jaar	12
Schaal 1 t/m 4	100
Schaal 5 t/m 7	33
Schaal 8 en 9	10
Nieuw	6
Vertrokken	28

VRIJWILLIGERS

Binnen Museumpark Archeon zijn verschillende groepen vrijwilligers actief. Een gedeelte hiervan zijn bewoners van zorginstelling Ipse de Bruggen, die in het kader van hun dagbesteding onder begeleiding werk verrichten in de organisatie, of zijn er geplaatst via 'Tom in de buurt', een professioneel samenwerkingsverband dat inwoners ondersteunt op allerlei vlakken. Tom in de buurt plaatst mensen in een sociale werkomgeving, in Archeon.

vereniging
vrienden van
Archeon

Het grootste gedeelte van de vrijwilligers zijn leden van de Ver. Vrienden van Archeon. Onder begeleiding van de Commissie Vrijwilligers werken zij op verschillende afdelingen:

Schutterij – Minderbroeders – Groengroep – Museum – Bouwgroep – Technische groep – Atelier – Middeleeuwen – Romeinen – Prehistorie – Bijengroep – Zwammerdamschepen

Ook zijn er binnen de V.V.v.A. diverse vrijwilligers actief in besturen en commissies (achter de schermen):

Bestuur - Leden administratie – Vrijwilligersadministratie – Activiteiten – PR en Ledenwerving – Vrijwilligers – Jongeren Cie. – Bijenlandschap – Communicatie – Redactie Nova

Aan het begin van 2020 stonden er 136 vrijwilligers ingeschreven bij de Vereniging Vrienden van Archeon, wat gelijk staat aan 7.13 FTE'S. Aan het eind van 2020 stonden er 144 vrijwilligers ingeschreven bij de Vereniging Vrienden van Archeon, wat gelijk staat aan 7.13 FTE'S.

Zowel op 1 januari als op 31 december 2020 is het aantal VvVA commissieleden 19. Er zijn commissieleden vertrokken maar deze functies zijn gedurende het jaar ook weer vervuld.

Wegens covid-19 zijn er een aantal vrijwilligers in 2020 niet meer komen werken, vanwege het vallen binnen de risicogroep. Zij hopen in 2021 wel weer graag te komen. Werving van nieuwe vrienden en vrijwilligers is daarom uitgesteld. Naar verwachting wordt dit in 2021 voortgezet.

Het in 2019 besproken gildesysteem is door covid-19 stil komen te liggen. Wanneer de vrijwilligers weer actief zijn, wordt dit verder opgepakt.

Voor de meeste vrijwilligers is het hebben van leuke contacten met andere vrijwilligers, de belangrijkste reden om vrijwilliger te worden en te blijven. Elkaar helpen en begeleiden geeft zekerheid en versterkt de onderlinge band. Vrijwilligers moeten kunnen uitgroeien tot waardevolle vrienden voor Museumpark Archeon. Natuurlijk moet voorkomen worden dat vrijwilligers zich als een parallelle groep ontwikkelen die los staat van de vaste medewerkers en de cultuur in het park. De vrijwilligersbegeleiders van de V.V.v.A. zorgen er voor dat nieuwe vrijwilligers in samenwerking met de Archeon coördinatoren goed instromen.

Aantallen per 31/12	2020
fte in verslagjaar	7,13
Mannen	84
Vrouwen	60
Totaal	144
< 20 jaar	11
20 - 29 jaar	13
30 – 39 jaar	6
40 – 49 jaar	4
50 – 59 jaar	17
60 > jaar	74
Nieuw	29
Vertrokken	21

VEILIGHEID

Op 5 februari 2020 hebben de jaarlijkse BHV-(herhaling) cursussen plaatsgevonden. Naast de bestaande medewerkers, welke de herhalingscursus hebben bijgewoond, zijn er ook nieuwe hulpverleners aangewezen. Zo zijn alle afdelingen vertegenwoordigd door een BHV-ploegleider met reserve ploegleider op het kantoor. Niet alleen de bedrijfshulpverleners dienen op de hoogte te zijn van de veiligheidsmaatregelen en daarom zijn er aan het begin van het jaar tevens voorlichtingsbijeenkomsten geweest voor alle medewerkers en vrijwilligers over het veiligheidsplan, welke jaarlijks wordt herzien en verspreid. Wegens de covid-19 situatie, vanaf maart 2020, en de daarbij behorende overheidsmaatregelen heeft Archeon een protocol opgesteld voor een veilig bezoek aan Archeon met inachtneming van de huidige maatregelen aan de hand van de Protocol Club van 11 en de Nederlandse Museumvereniging.

AFHANDELING KLACHTEN

Stichting Museumpark Archeon heeft een afdeling voor zorgvuldige behandeling van klachten. De klachten worden met het management besproken om herhaling van problemen te voorkomen, en er worden aanpassingen/ reparaties gemaakt waar nodig.

ARCHEON EN DUURZAAMHEID

Museumpark Archeon heeft duurzaamheid in haar DNA. De flora en fauna van het park is de afgelopen 27 jaar gegroeid tot een mooi gebied met een enorme diversiteit.

Vogels, fazanten, reigers maar bovenal en mooie populatie van maar liefst 40 wilde bijensoorten. De bebouwing van huizen met rieten daken en lemen wanden speelt hierin een belangrijke rol naast uiteraard de verzorging en het beheer van de groengroep en vrijwilligers van de groengroep.

GreenKey certificaat is het internationale duurzaamheidskeurmerk voor organisaties, Archeon heeft hier ook in 2020 weer GOUD behaald.

Aandacht voor duurzaamheid is een constante factor binnen de organisatie. Er is een beleidsnota in de maak voor circulariteit van Archeon.

Andere duurzame keuzes die Museumpark Archeon maakt:

- ☞ Geen kunstmatige bemesting in ons park van bloemen, bomen en planten. We gebruiken de speciale kobeyasi bemestingsmethode. Alle bomen en planten zijn historisch verantwoord.
- ☞ Regen- en slootwater voor de besproeiing van onze gewassen en gras.
- ☞ Binnen in de middeleeuwse huizen maken wij gebruik van puur biologische verf, gemaakt van natuurlijke pigmenten en botjes of gebruik makend van eieren van onze eigen kippen.
- ☞ Earth water sponsoring met waterpompen voor Malawi.
- ☞ Koffie van 100% Arabica melange, Café Intención, op basis van biologisch geteelde en fair verhandelde koffie van hoog plantages. Een bijdrage aan betere leef- en werkomstandigheden van kleine boeren met het Fairtrade logo.
- ☞ Thee van Darboven: Eilles Tee, premium theemerk bestellen wij de bio en fairtrade variant.
- ☞ Biologisch vruchtensap van Schulp. Biologisch fruit krijgt de tijd om te groeien, hierdoor is het fruit makkelijker te verwerken tot sap.
- ☞ Bier kopen wij bij Brouwerij de Leckere: Bewust lekker anders, 100% biologisch. Speciaal voor Archeon brouwen zij het drie knopen bier. De naam van dit bier verwijst naar de 3 knopen in het koord van de Minderbroeders: gehoorzaamheid, armoede en zuiverheid. Gemaakt met eenvoudige ingrediënten, gebrouwen naar een recept van de Minderbroeders, in de geest van Sint Franciscus van Assisi. Alleen verkrijgbaar bij Archeon.
- ☞ Deelnemer aan het project Groene Cirkel; het bijenproject waarbij getracht wordt om de bijenpopulatie te vermeerderen.
- ☞ In 2020 is Archeon deelnemer van Vis & Seizoen en streeft daarbij naar 100% duurzame inkoop van verantwoorde vis in het seizoen.
- ☞ Ook in 2020 gaat een gedeelte van de verkoop van parkeertickets naar stichting Trees for All. Met de opbrengst wordt gebouwd aan nieuwe bossen in Bolivia, en wordt de CO2 uitstoot gecompenseerd. In 2019 is namens Archeon 498,70 ton CO2 duurzaam vastgelegd in een van de bosprojecten (zie bijlage).
- ☞ In april 2020 is er in Archeon een egel geplaatst door de Stichting Egelbescherming Nederland. De egel is opgevangen en gemarkeerd met nagellak om deze herkenbaar te maken mocht die verdwalen. Later volgen er nog meer.
- ☞ Het in 2019 gerealiseerde parkeerterrein, welke is overdekt met 1480 zonnepanelen produceerde ook dit jaar circa 385.000 kWh.
- ☞ Archeon was de eerste horecagelegenheid in Alphen aan den Rijn aangesloten bij Too Good To Go. Juist tijdens de pandemie met de steeds nieuwe ontwikkelingen en maatregelen is er veel voedselverspilling tegengegaan. Bij de sluiting van de horeca door coronamaatregelen werden overgebleven producten tegen gereduceerde producten alsnog verkocht en afgehaald.
- ☞ Maatschappelijke betrokkenheid van de samenwerking met Ipse de Bruggen en de Zwammerdamschepen.

- ☞ De busverbinding vanaf het station Alphen aan den Rijn naar Archeon is gerealiseerd.
- ☞ Bedrijfskleding van de horeca wordt uitsluitend besteld bij leverancier voorzien van Eko label: Quality and Value the Ethical Way.
- ☞ In onze horeca zoveel mogelijk gebruik makend van regionale en biologische producten, zoals: Bier van de Leckere uit Utrecht en meel van Molen de Eendracht.
- ☞ In 2020 is Archeon (als eerste park in Nederland) deelnemer geworden van de Nederlandse Coeliakie Vereniging. Er zijn veel kinderen en volwassenen die gluten-vrij moeten eten. Voor de schoolkinderen die bij Archeon overnachtten bij het leefproject verzorgde onze keuken altijd al gluten-vrij eten, indien nodig. Door ons aan te sluiten bij de Nederlandse Coeliakie vereniging staan wij ook op hun website en komt er jaarlijks een keuring voor onze keuken over gluten-vrije bereiding van het eten.
- ☞ In het voorjaar van 2020 is er een vogeltelling geweest waarbij meer dan 30 vogels zijn gespot: Groenling, koolmees, pimpelmees, boomkruiper, staartmees, putter, zanglijster, heggenmus, merel, Tjiftjaf, roodborstjes, winterkoning, meerkoet, waterhoen, wilde eend, ekster, kauw, Vlaamse gaai, grote bonte specht, houtduif, Turkse tortel en een witte uil.

200 BOMEN VAN ARCHEON IN HET IRENEBOS

Als dank voor haar jarenlange inzet voor bomen en kind-/natuureducatie, heeft prinses Irene, voor haar 80ste verjaardag, een naar haar vernoemd bos aangeboden gekregen door Stichting Nationale Boomfeestdag en gemeente Alphen aan den Rijn. De prinses was hier als eregast aanwezig op woensdag 18 maart 2020 en heeft, samen met kinderen, de eerste boom van het hart van "haar" IreneBos geplant: een populier, haar levensboom volgens de Keltische Boomhoroscoop. Deze boom is onderdeel van de 12 bomen van de Bomencirkel, die traditioneel geplant wordt op ieder nationaal evenement van de Boomfeestdag.

Museumpark Archeon heeft tijdens de nieuwjaarsreceptie papieren uitgedeeld aan personeel, vrijwilligers en Vrienden van Archeon, voor iedereen een boom cadeau. De 200 bomen van Archeon werden ook geplant tijdens deze Nationale Bomenplantdag.

BIJENLANDSCHAP GROENE CIRKELS

De wilde bijen populatie in Archeon is met meer dan 40 soorten uniek voor de regio. De grote diversiteit in kleine landschappen, de historische bebouwing met veel rieten daken en lemen wanden vormen een ideaal leefklimaat voor onder andere bestuivende insecten. In het najaar van 2020 is de werkgroep Bijenlandschap Archeon gestart met het bij vriendelijk aanleggen en inrichten van de nieuwe parkeerplaats van Archeon. De eerste activiteit is de aanvang van een zogenaamde landweer. Een ondoordringbare haag van stekelige struiken zoals hondsroos, meidoorn en sleedoorn, rondom het terrein.

De landweer waarmee men in het najaar van 2020 is gestart bestaat uit een haag met inheemse (stekelige) struiken, zoals eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*), sleedoorn (*Prunus spinosa*) en egelantier (*Rosa rubiginosa*). Deze middeleeuwse oplossing zorgde voor een natuurlijke afscheiding om vee binnen te houden en predatoren als wolf en beer

buiten de deur te houden. In de huidige situatie dient de landweerder juist voor om onbevoegden buiten openingstijden te weren van het parkeerterrein, zodat er geen onveilige en onwenselijke situaties ontstaan, omdat het nu eenvoudig is om het terrein te bereiken door over de smalle sloot te springen. In tegenstelling tot prikkeldraad of een hekwerk vervult een landweerder ook een belangrijke rol voor de biodiversiteit. Specifiek voor wilde bijen en andere bestuivers zit dit aspect hem onder andere in voedselaanbod, nestelgelegenheid, overwinteringslocaties en schuilhabitat. Daarnaast vormen inrichting en beheer van een landweerder ook belangrijke draaiknoppen om microklimaat te realiseren. In het voorliggende advies komen deze punten aanbod.

De komende jaren zal de parkeerplaats verder worden ontwikkeld waarbij rekening gehouden wordt met de grote cultuur en natuurhistorische waarde van het gebied. Hierdoor wordt het leefklimaat van de wilde bij en de honingbij vervolmaakt met nog meer voedselplekken en nestgelegenheid.

Beplanting

Een van de belangrijkste maatregelen om te zorgen dat bestuivende insecten blijven overleven is om te zorgen voor voldoende voedselplekken. En dat doet de werkgroep bijenlandschap Groene Cirkel Archeon door zoveel mogelijk wilde planten uit te zaaien of te planten als stek. Zo is er op een van de hellingen bij de Bronstijd een ware bijenidylle aangelegd door vrijwilliger en bijen collega Karin Kok.

Onderstaand een inventarisatie van wat er het hele jaar te vinden is:

- Boerenwormkruid	- Weegbree (smal en breed)	- Braam
- Look zonder look	- Grote Klis	- Penningkruid
- Koekoeksbloem	- Brandnetel	- Lievevrouwebedstro
- Kamille	- Daslook	- Stinkende gouwe
- Vingerhoedskruid	- Bijvoet	- Brem
- Munt		- Koolzaad

In het lijstje zie je ook de brandnetel staan, deze plant is niet alleen belangrijk vanwege zijn heilzame werking, om soep van te maken of tassen van de sterke vezels, maar de brandnetel is ook een drachtplant waar bijzondere bijen en vlinders op vliegen om stuifmeel en nectar te verzamelen. Ook de larven van het nuttige lieveheersbeestje doet zich te goed aan het sappige jonge blad.

VOGELTELLING

In het voorjaar van 2020 is er een vogeltelling geweest waarbij meer dan 30 vogels zijn gespot. Onderzocht wordt welke vogels in het wild broeden in ons park. Dit wordt gedaan door Joost van Beek en Stef Strik, beiden van de IVN Vogelwerkgroep Alphen aan den Rijn. Eind maart is een eerste onderzoekronde gestart. Begin april zijn enkele waarnemingen toegevoegd. Enkele Koperwieken en een Keep waren in maart als wintergasten nog op het terrein aanwezig.

De volgende (broed)vogels zijn in het voorjaar vastgesteld:

1. Fuut	12. Grote bonte specht	23. Vink
2. Knobbelzwaan	13. Zanglijster	24. Putter
3. Nijlgans	14. Merel	25. Groenling
4. Wilde eend	15. Heggenmus	26. Spreeuw
5. Meerkoet	16. Roodborst	27. Ekster
6. Waterhoen	17. Winterkoning.	28. Kauw
7. Fazant	18. Tjiftjaf	29. Gaai
8. Houtduif	19. Koolmees	30. Zwarte kraai
9. Turkse tortel	20. Pimpelmees	31. Holenduif
10. Halsbandparkiet	21. Staartmees	32. Zwartkop
11. Kerkuil	22. Boomkruiper	

Daarnaast zijn soorten gezien, die niet broeden, maar wel gebruik maken van het terrein om bijvoorbeeld te foerageren:

1. Aalscholver
2. Zilvermeeuw
3. Kleine mantelmeeuw
4. Kuifeend

Braamsluiper

Gaai

Halsbandparkiet

Heggenmus

Ijsvogel

Kauw

Kerkuil

Koolmees

Meerkoet

Merel

Pimpelmees

Roodborst

Spreeuw

Tijftjaf

Vink

Waterhoen

Wilde eend

Zanglijster

Zwarte kraai

Zwartkop

Foto: De 20 meest voorkomende vogels in Archeon, gefotografeerd door Stef Strik.

In december is er nog een aanvullende vogeltelling geweest. Er zijn in totaal 25 van de 35 verwachte vogelsoorten vastgesteld die in en/of nabij Archeon in de winterperiode leven. Een + betekent dat de soort gezien is. Een ++ dat deze soort vaak is waargenomen. Opvallend is het ontbreken van de Ring- en Huismus. Overvliegende vogels (Kolganzen, Smienten en dergelijke) worden niet meegerekend.

1	Fuut	-	Is aanwezig in de buitensingel van Archeon.
2	Wilde eend	+	Een aantal paar bevindt zich binnen het park.
3	Krakeend	+	Is aanwezig in de buitensingel van Archeon.
4	Kuifeend	+	Duikendje dat aanwezig is in de buitensingel van Archeon.
5	Meerkoet	+	Op verschillende plaatsen in het park te vinden.
6	Waterhoen	++	Vooral in en rond de grote plas op het middenterrein te zien.
7	Houtduif	-	Overwintert wel in het park.
8	Holenduif	-	Niet aangetroffen, maar overwintert hier waarschijnlijk wel.
9	Turkse tortel	++	Meest voorkomende duif in het Archeon.
10	Halsbandparkiet	++	Volop aanwezig in alle hoeken en gaten van het park.
11	Ijsvogel	-	Moet ergens in het park verblijven, helaas niet gespot.
12	Kerkuil	-	Deze uil is niet meer teruggevonden.
13	Grote bonte specht	+	Heeft dit jaar gebroed en vliegt met hele gezin door park.
14	Grote gele kwikstaart	+	Eén exemplaar bevindt zich in en rond de Middeleeuwen.
15	Winterkoning	+	Jaarrond-vogel, ook in het Archeon.
16	Heggenmus	-	Niet gezien, maar is ongetwijfeld aanwezig in het park.
17	Roodborst	++	Archeon is een super-biotoop voor deze vogel, ook in de winter.
18	Merel	+	Redelijk aanwezig in het park.
19	Zanglijster	-	Heeft zich niet laten zien maar zal spoedig van zich laten horen.
20	Koperwiek	+	Volop aanwezig in bes-dragende struiken in het park.
21	Tjiftjaf ¹	-	Tot medio december aanwezig, daarna niet meer gezien.
22	Koolmees	++	Liet tijdens de telling zijn voorjaarsdeuntje al horen!
23	Pimpelmees	++	Net als de Koolmees volop aanwezig in het park.
24	Staartmees	-	Overwintert in groepen, maar deze keer niet aangetroffen.
25	Boomkruiper	+	Liet zijn hoge, schelle roep horen door het park.
26	Spreeuw	++	Veel zingende Spreeuwen, vooral hoog in de bomen.
27	Vink	++	Er zitten er redelijk wat op het Vinkentouw in Archeon.
28	Keep	-	Vorig winter wel waargenomen, dit jaar helaas niet.
29	Zwarte kraai	+	Verschillende paartjes van deze vogel zijn jaarrond aanwezig.
30	Kauw	++	Waarschijnlijk de meest voorkomende vogel van het park.
31	Gaai	+	Verschillende gaaien aanwezig in het Archeon.
32	Ekster	++	Mede vanwege uitblijvende koude al begonnen met nestbouw.
33	Sperwer	+	Leidde tijdens de telling even tot grote onrust onder de vogels.
34	Putter	+	Deze Distelvinken halen zaden uit distels en struiken.
35	Groenling	+	Verschillende groepjes van aanwezig in het Archeon.

In het bijzonder is er gezocht naar de Siberische tjiftjaf. Van 4 tot en met 20 december 2020 is deze aan de buitenzijde van Archeon herhaaldelijk gespot, onder belangstelling van vele vogelaars. Helaas is deze soort niet meer teruggevonden.

Foto: Siberische Tjiftjaf (foto: Martijn de Jong)

AFVALVERWERKING

Renewi is een afvalverwerker en recyclebedrijf waarmee Museumpark Archeon samenwerkt. Onderstaande afbeelding laat zien hoeveel afval er in 2020 is gerecycled en hoeveel CO₂ er is bespaard.

Recycling + CO₂ (op basis van TNO-gecertificeerde stromen)

Afvalbarometer

- Grondstof 93%
- Groene energie 3%
- Grijs energie 3%
- Afval 1%

Besparing CO₂

1.716 kg vermeden CO₂

Dit staat gelijk aan:

8.582 km rijden (met een dieselauto)

8 personen die een jaar lang elke dag 10 minuten douchen

230 tablets een jaar lang opladen

86 bomen 1 jaar groeien

6 bomen 15 jaar groeien

ENERGIE / GAS / WATER

Museumpark Archeon is aangesloten bij EnergieLive, zij kopen collectief energie in. In 2020 zijn het energieverbruik en de kosten flink gedaald. De daling komt voornamelijk door de coronamaatregelen die genomen moesten worden: de sluiting van het park en medewerkers werkten meer thuis.

In bijlage II staat een tabel welke de CO₂ uitstoot over heel 2020 weergeeft.

TREES FOR ALL

Voor ieder verkocht parkeerticket wordt een deel (€0,30) van de opbrengst gebruikt om de CO₂ uitstoot te compenseren. Met deze bijdrage is de reis naar Archeon CO₂ neutraal. Met deze donatie dragen Archeon en alle bezoekers die van een automobiel gebruik maken voor hun bezoek aan Archeon bij aan bos via Trees For All. In het bijzonder het bosproject in Bolivia, dat project is Gold Standard gecertificeerd voor CO₂ compensatie.

In Bijlage III het ontvangen certificaat voor het compenseren van 390,77 ton CO₂ in 2020.

trees for all

ZONNEPANELEN

Onderstaande tabel laat de opgewekte kWh van de Vandebron zonnepanelen in 2020 zien. De zonnepanelen op de parkeerplaats van Museumpark Archeon kunnen maximaal 385.000 kWh per jaar opwekken. In mei en juni was er een meetstoring waardoor die aantallen in de tabel onvolledig zijn. De totale opgewekte kWh in 2020 wordt daarom geschat op 340.000.

2020	kWh opgewekt	Bijzonderheden
Januari	6.240	
Februari	11.774	
Maart	30.502	
April	52.214	
Mei	14.187	Storing
Juni	0	Storing
Juli	26.994	
Augustus	50.210	
September	34.095	
Oktober	14.620	
November	8.657	
December	4.633	
Totaal	254.126	

5. GOVERNANCE

BESTURINGSMODEL

In 2015 is de Stichting Romeins Museum Alphen aan den Rijn omgevormd tot de Stichting Museumpark Archeon. Per november 2015 heeft de Stichting Museumpark Archeon dan ook de museale taken voor het geheel voor haar rekening genomen. In het organisatiemodel neemt de VOF Archeon Novum (vertegenwoordigd door de directeur) de uitvoerende taken voor zijn/haar rekening.

Er is in 2015 een concept bestuursreglement opgesteld, waarin de taken, plichten en rechten van het bestuur omschreven staan, evenals een profielschets van eventuele nieuwe bestuursleden. Dit is in 2016 aanvaard door de bestuursleden en in werking getreden. Vanaf 2017 is het bestuur gaan werken volgens deze richtlijnen.

De Acht Principes Governance Code Cultuur 2019 is door het bestuur uiteraard omarmd. "Waarde scheppen voor en in de samenleving" is het thema dat wij van harte uitdragen met onze werkzaamheden en verantwoording.

Code Diversiteit & Inclusie is een ons aan het hart liggend thema:

Meer dan 60% van de medewerkers is vrouw en ook in hogere posities zijn er meer vrouwelijke collega's.

Daarnaast zijn zij die met een hulpje in de rug werkzaamheden kunnen verrichten van harte welkom.

CODES

De Stichting Museumpark Archeon onderschrijft de Governance Code Cultuur ("Code") en past haar principes toe. De toepassing van deze principes sluit goed aan bij de doelstelling en de aard van Museumpark Archeon. De Stichting is van mening dat bij de uitvoering van haar doelstelling op transparante en integere wijze gewerkt wordt, en dat er een goede verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden is tussen het bestuur en de directie.

Het toepassen van de Fair Practice Code wordt door het Ministerie van OCW in de periode 2021/2024 als subsidievoorwaarde opgenomen. Museumpark Archeon heeft een reflectie op deze code geschreven. Veel aspecten uit deze code past Archeon reeds toe. Een enkele aanbeveling is niet relevant. Aandachtspunten in de komende jaren zijn duurzaamheid, inclusie en werkbelasting.

Culturele Diversiteit

Archeon heeft de overtuiging dat betrouwbare en regelmatige overdracht van kennis en uitwisseling over de geschiedenis van Nederland van de prehistorie, de Romeinse periode tot de middeleeuwen tot ca. 1350 zoals die in Archeon te zien is zal leiden tot structurele partnerschappen, een groeiend aantal bezoekers, ook met een (niet)-westerse migratie achtergrond en een beter begrip van de Archeologische geschiedenis van Nederland. Dit verrijkt de positie van Archeon als verhalenverteller van cultuurhistorische gebeurtenissen én als schakel in het publieke domein.

Er is instemming verkregen van de ondernemingsraad op het beleid inzake culturele diversiteit. Het beleidsplan 2021-2024 zal in dit onderdeel integraal opgenomen worden en de bereikte resultaten worden per seizoen geëvalueerd.

Op het gebied van personeel en publiek kan de concretisering van dit beleidsonderdeel nog vergroot worden.

2,5% van het personeel heeft een (niet)-westerse migratie-achtergrond overeenkomstig de CBS-definitie van een niet-westerse persoon met een migratie-achtergrond. Het streven is om in 2024 een personeelsbestand te hebben, waarin het aantal medewerkers met een migratie-achtergrond gegroeid is.

Archeon maakt bij die beoogde groei geen onderscheid in geslacht, leeftijd en migratieachtergrond. Dit streven geldt evenzeer voor stagiairs en vrijwilligers.

In het bestuur bereiken, bij het hanteren van de GC 2019 voorwaarden t.w. zittingstermijnen van 3 maal 3 jaar of 2 maal 4 jaar met als feitelijke startdatum van de functie 2009, in 2021 drie leden het einde van hun statutaire termijn.

Het bestuur realiseerde zich dat er daarmee een aanleiding is om het gehele profiel te toetsen aan de principes van de code. Dit proces zal in de eerste 6 maanden van 2021 afgerond moeten worden.

Op het gebied van publiek met een (niet-westerse) afkomst zijn twee groepen te onderscheiden. Zij die in Nederland wonen en zij die toerist zijn.

Het vaststellen van het huidige percentage Nederlandse en buitenlandse bezoekers met een niet-westerse achtergrond is niet wenselijk. Het kassasysteem maakt hier geen onderscheid in. Een gering percentage bezoekers heeft een niet-westerse achtergrond. Meedoen in de samenleving is nog steeds niet voor iedereen vanzelfsprekend. Archeon werkt sinds 2018 samen met o.a. de ABN AMRO foundation. Zij zetten zich in voor kinderen en jongeren die opgroeien in een minder kansrijke omgeving. Archeon vindt het van belang om deze doelgroepen te ontvangen en te participeren aan deze maatschappelijke activiteiten om de horizon van kansarme jongeren te verbreden.

Museumpark Archeon onderschrijft de Governance Code Cultuur, Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie. De implementatie vindt plaats middels het principe 'pas toe of leg uit'.

1. Tegenover werk staat een eerlijke vergoeding

- Museumpark Archeon past de Archeon AVR; Archeon Arbeid Voorwaarden Reglement (AVR) toe. Deze is gebaseerd op de CAO van de dagrecreatie.
- Het opleidingsbudget is 0.5% van de jaarlijkse loonsom. Er is een opleidingsbeleid voor veiligheid, museale kennis en performance. Opleidingen kunnen ook gevolgd worden door alle medewerkers dus ook zij met een tijdelijk contract, ZZP-ers en door vrijwilligers. Alle trainingen vallen binnen het werk traject en worden betaald.
- Freelance/ZZP-ers medewerkers worden eerlijk en marktconform betaald.
- Freelancemedewerkers en ingehuurde bedrijven behouden hun auteursrecht. Auteursrechtvergoedingen voor eventuele exploitatie-overeenkomsten worden contractueel vastgelegd.
- Bij een stage van minimaal 20 weken ontvangt de stagiair een vergoeding van € 50,00 per week, exclusief reiskosten, en afhankelijk van de vastgestelde eisen van de school.
- Vrijwilligers ontvangen een vergoeding conform het reglement van de Vereniging Vrienden van Archeon (VVvA), welke gespecificeerd is op €2,75 per uur, met een maximum van € 170 per maand en € 1700,- per jaarbelastingvrij. De VVvA voert het vrijwilligers beleid uit met de selectieprocedure, de beoordelingsgesprekken en de administratie van de urenregistratie en de uitbetaling van de vrijwilligersvergoeding. Tevens regelt de VVvA het verzekeringstraject via de gemeentelijk collectieve vrijwilligerspolis.
- De optelsom van de inzet van alle vrijwilligers is 7,13 FTE per jaar, afgezet tegen 73 FTE betaalde werknemers.
- Vrijwilligers en stagiairs verdringen geen bestaande arbeidsplaatsen met hun werkzaamheden.
- Museumpark Archeon draagt via zijn lidmaatschap van de Museumvereniging bij aan 'een sterk museaal veld in Nederland', aan 'financiering van het collectief', aan een 'verantwoord marktgedrag' en aan gezamenlijke belangenbehartiging.

2. Transparantie

- Met ingang van 2020 is Museumpark Archeon voornemens onderaannemers te vragen hun reflectie op de Fair Practice Code te verstrekken.
- Museumpark Archeon plaatst sinds 2009 de jaarrekening en het jaarverslag op de eigen website. De Governance Code Cultuur 2019, de Code Diversiteit & Inclusie en deze Fair Practice Code maken daar onderdeel van uit. Er wordt verantwoording afgelegd over activiteiten en handelingen in het betreffende jaar in relatie tot de diverse codes.

3. Duurzaamheid

- In het opleidingsbeleid is beschreven welke ruimte er tot ontwikkeling van medewerkers is. Dat behelst het bevorderen van de kwaliteit van het eigen werk, het creëren van interne mobiliteit om doorstroming te bevorderen alsmede het bieden van opleidingen die medewerkers kansen bieden op de arbeidsmarkt.
- Directie en ondernemingsraad stelden een rapport over werkdruk en werktevredenheid vast. Hierin staan vele actiepunten waaronder het nemen van maatregelen om mentale en fysieke overbelasting te voorkomen.
- Er wordt geproduceerd met het oog op de kwaliteit en de lange termijn. De inrichting van de locatie heeft altijd de hoogste prioriteit en valt onder de verantwoording van de afdeling conservator in samenspraak met de specialist die de locatie beheert. Bouwtechnische zorg valt onder de TD hout & gebouwen.

4. Diversiteit

- De reflectie op inclusiviteit en diversiteit en het handelen dienaangaande is beschreven in de reactie van Museumpark Archeon op de Code Culturele Diversiteit. Dat geldt voor de factoren publiek, personeel, programmering en partners.
- Museumpark Archeon implementeert de Code Culturele Diversiteit in de eigen organisatie en binnen de VVvA is men bereid met 'het veld' in gesprek te gaan om van andere organisaties te leren.

5. Vertrouwen

- De code stelt dat “er ruimte moet zijn voor maatwerk”, bijvoorbeeld op het gebied van gestelde subsidie-eisen en bedrijfsdoelen. Tevens moet “er balans zijn tussen transparantie/bureaucratie enerzijds en het belang van de individuele instelling anderzijds”. Museumpark Archeon onderschrijft dit en ervaart dit in wereld van publieke en private fondsen.
- In het jaarverslag en de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de geleverde kwaliteit, getoetst aan de begrippen vakmanschap, vernieuwing en oorspronkelijkheid.
- Museumpark Archeon gaat op zorgvuldige wijze om met representatie en vermelding, door toezicht op eigenaarschap, bronvermelding en rechtenafdracht. Dat gebeurt middels contractafspraken, middels publicaties in analoge en digitale media, in colofons en aftitelingen.
- Indien relevant bij het afwikkelen van geschillen (tot en met 2019 niet voorgekomen) zoekt het museum aansluiting bij de geschillencommissie auteurscontractenrecht en/of mediation.

CODE DIVERSITEIT EN INCLUSIE

De Code Diversiteit & Inclusie is een gedragscode van, voor en door de Nederlandse culturele en creatieve sector over diversiteit en inclusie. De code is een instrument van zelfregulering. Het doel van de code is dat de culturele en creatieve sector de brede diversiteit van de Nederlandse samenleving representeert. Een basisvereiste is dat de sector gelijkwaardig toegankelijk is voor iedereen: als maker, producent, werkende en publiek. Zo wordt de sector van iedereen. Iedereen draagt er op eigen wijze aan bij. Iedereen wordt gewaardeerd om wie hij of zij is, wordt gerespecteerd en gehoord en voelt zich er thuis.

Waarom de code?

Sociaal: de culturele en creatieve sector is van, voor en door iedereen. Onze samenleving is bijzonder divers. De hele sector kan niet om deze realiteit heen. Je verhouden tot deze realiteit betekent inspelen op de in de samenleving aanwezige diversiteit. Dit doe je door je werk, producten en diensten en je organisatie voor iedereen toegankelijk te maken. Het is een noodzakelijke stap om als culturele en creatieve organisatie relevant en aantrekkelijk te blijven. Wanneer je het potentieel op het gebied van diversiteit niet benut, dan sluit je een deel van de samenleving uit.

Artistiek en inhoudelijk: inclusief werken is een verrijking voor kwaliteit

Een diverse en inclusieve sector brengt unieke ervaringen en onbekende perspectieven naar voren. De kracht van diversiteit benut je door inclusief te zijn. Dat is een verrijking voor de kwaliteit van je werk, voor het cultuurlandschap en voor de samenleving. Het vereist een stelselmatige manier om je eigen artistieke en inhoudelijke keuzes tegen het licht te houden. En om te weten welke rol jouw identiteit en impliciete vooroordelen spelen bij het maken van artistieke en inhoudelijke producten. Dat vraagt een onderzoekende houding naar verschillende perspectieven in je omgeving en hoe je die een plek geeft. Jouw organisatie moet een veilige plek zijn waar iedereen zich thuis voelt om zich in een ander perspectief te verplaatsen.

Zakelijke voordelen van een inclusieve organisatie

Ook in zakelijk opzicht is het belangrijk om aantrekkelijk en relevant te blijven. Diversiteit in bedrijf geeft de volgende voordelen van een inclusieve organisatie:

- Aantrekken en behouden van (top)talenten;
- Beter inspelen op behoeften en verwachtingen van een divers samengestelde klantenkring;
- Toegang tot nieuwe markten;
- Groter vermogen tot aanpassing aan veranderingen;
- Positiever imago;
- Innovatiever en creatiever teamwerk;
- Beter samenwerken tussen collega's;
- Beter besluitvorming op basis van verschillende culturele invalshoeken;
- Hogere medewerkerstevredenheid;
- Meer betrokken en loyale werknemers.

Voor wie is de code?

De code is er voor iedereen die werkt in de culturele en creatieve sector, voor alle aan de sector gerelateerde organisaties, voor iedereen die de sector ondersteunt en alle afnemers van kunst, cultuur, creatieve producten en diensten. De code is van toepassing op gesubsidieerde en niet-gesubsidieerde organisaties:

- Voor de culturele en creatieve sector: De afbakening van de culturele en creatieve sector die in deze code is gehanteerd, is gelijk aan de indeling van het Sociaal Cultureel Planbureau.

- Voor alle werkenden binnen de sector: De code is van toepassing op alle werkgevers, opdrachtgevers, werknemers, opdrachtnemers, zelfstandig ondernemers, stagiairs, vrijwilligers en leden van het bestuur.
- Voor alle aan de sector gerelateerde organisaties: De code is van toepassing op onder meer brancheorganisaties, werkgevers en werknemersorganisaties, adviesorganen, uitvoeringsorganisaties, onderzoeksinstituten en (kunstvak)opleidingen.
- Voor iedereen die de sector ondersteunt.
- Voor overheden (Rijk, provincies en gemeenten), fondsen (publiek en privaat) en voor overige sponsors zoals het bedrijfsleven of privépersonen.

De werking van de code

De code richt zich op werkenden in de culturele en creatieve sector en is daarmee relevant voor alle eerdergenoemde partijen. De code bestaat uit vijf principes voor het adequaat vormgeven en bevorderen van diversiteit en inclusie in jouw organisatie en in jouw werk.

De vijf principes

- 1 Je weet waar je staat ten aanzien van diversiteit en inclusie.
- 2 Je integreert diversiteit en inclusie in je visie.
- 3 Je creëert draagvlak binnen je organisatie voor het naleven van de code.
- 4 Je stelt een plan van aanpak op, gericht op continue verbetering.
- 5 Je monitort en evalueert naleving van de code en je legt er verantwoording over af.

De vijf principes zijn uitgewerkt in vijf stappen. De vijf principes en de vijf stappen vormen samen de Code Diversiteit & Inclusie. Door de stappen te zetten, pas je de code toe. Het is geen afvinklijst. Hoe jij dagelijks in alle werkzaamheden inclusief denkt en handelt, bepaalt de werking en de kracht van de code.

Pas toe en leg uit: Pas de code toe en leg uit hoe je dat doet. Denk en handel volgens de code, reflecteer er kritisch op, en leg publiekelijk verantwoording af. Zeg in je jaarverslag en andere publiek toegankelijke communicatie welke stappen je wel en (nog) niet zet.

Oordeel van overheden: Overheden die de code willen gebruiken bij de toekenning van subsidies, zien toe op de naleving van het principe 'pas toe en leg uit'. De aanpak en verantwoording daarover door de organisatie geven aanleiding voor een terugkerend gesprek over de bevordering van diversiteit en inclusie. Afrekenen op basis van metingen doet geen recht aan de geest van de code.

Diversiteit en inclusie

Onderstaande definities maken duidelijk wat de culturele en creatieve sector verstaat onder diversiteit en inclusie.

Diversiteit

De code gebruikt de term diversiteit om aan te geven dat mensen op een reeks van zichtbare en onzichtbare kenmerken van elkaar verschillen en met elkaar overeenkomen. Diversiteit is een gegeven. Mensen verschillen van elkaar. De verschillen betekenen iets voor ieders positie in de samenleving en de kansen die men krijgt. Ze sturen ons gedrag en denken. Niet iedereen is zich daar altijd van bewust. De verschillen spelen altijd in samenhang een rol. Identiteitsvorming vindt plaats door de unieke combinatie van deze verschillen. De code is van origine gericht op culturele diversiteit. Daarnaast geeft de code ruimte aan meer vormen van verschil, zoals gender, beperking, seksuele oriëntatie, religie, sociaaleconomische status, opleidingsniveau en leeftijd. Bij diversiteit in jouw organisatie en jouw werk gaat het om de vraag in welke mate de diversiteit van de samenleving gerepresenteerd is in de vier P's van programma, publiek, personeel en partners.

Inclusie

De term inclusie verwijst naar hoe je met verschillen en overeenkomsten omgaat. De kracht van diversiteit en de voordelen ervan worden benut wanneer het unieke van elk individu wordt (h)erkend en verwelkomd. Daarvoor moet je leren elkaar te waarderen, niet ondanks, maar juist dankzij de verschillen en overeenkomsten die er zijn. Het is essentieel dat iedereen onderdeel is van de besluitvorming en de mogelijkheid heeft om ideeën aan te dragen. Inclusie is de mate waarin makers, producenten, werkenden en publiek van alle identiteiten - zichtbaar of niet - zichzelf kunnen zijn en zich veilig en gerespecteerd voelen.

Toegankelijkheid

Waar de code spreekt over toegankelijkheid wordt de brede definitie ervan bedoeld, bestaande uit:

- fysieke toegankelijkheid
- bereikbaarheid van voorzieningen

- informatieve toegankelijkheid
- digitale toegankelijkheid
- sociale toegankelijkheid
- financiële toegankelijkheid

GOUVERNANCE CULTUUR CODE

Het bestuur van Stichting Museumpark Archeon en Museumpark Archeon passen deze code toe sinds 2009. Een enkele keer wordt er afgeweken van een aanbeveling uit de code. Aard en omvang van de organisatie of aanwezige kennis en ervaring leveren hiervoor de motieven. De Raad van de Gouvernance Code agendeert de code jaarlijks en bekijkt of verbeteringen wenselijk zijn.

1. DE ORGANISATIE REALISEERT HAAR MAATSCHAPPELIJKE DOELSTELLING DOOR CULTURELE WAARDE TE CREËREN, OVER TE DRAGEN EN/OF TE BEWAREN.

- De medewerkers zijn bekend met de missie en doelstellingen en dragen hieraan bij. Museumpark Archeon hanteert het uitgangspunt dat alle uitingen en producties passen bij de kernwaarden authentiek, initiatiefrijk en betrouwbaar.
- Duurzaamheid in materiaalgebruik, energiebesparing, gebruik van fair chain en milieuvriendelijke producten en hergebruik van materialen is het streven.
- Artistieke integriteit speelt in zoverre een rol, dat het conform de code gekoppeld wordt aan vakinhoudelijke integriteit op het gebied van collectiebeheer en presentatie.
- Museumpark Archeon hanteert een kostenbewuste strategie, strikte begrotingsprincipes en een lean and mean organisatie in een open cultuur.
- Bij medefinanciering door private en publieke fondsen hanteert Museumpark Archeon de stelregel, in afwijking van de code, dat bij een exploitatieoverschot de middelen niet gereserveerd worden voor het eigen vermogen. Museumpark Archeon is van mening dat projectoverschotten, tenzij andersluidende afspraken worden gemaakt, terugvloeien naar de betreffende fondsen.
- De maatschappelijke omgeving van Museumpark Archeon is divers, zowel in stakeholders (lokaal, nationaal, internationaal) als in bezoek (70% van buiten Zuid-Holland, 40% jeugdigen).
- Op het gebied van culturele diversiteit is, in lijn met het beleid, de werving- en selectieprocedure aangepast.
- Museumpark Archeon past de Fair Practice Code toe en onderschrijft deze code. Museumpark Archeon verstrekt stagevergoedingen. Aandachtspunten voor 2021 zijn: daadwerkelijke acties op het gebied van diversiteit en inclusiviteit, een blijvend groot accent leggen op duurzaamheid en aandacht voor overbelasting van werknemers.
- Stichting Museumpark Archeon heeft de ANBI-status.
- Stichting Museumpark Archeon houdt toezicht op de bedrijfsvoering welke wordt uitgevoerd door Archeon Novum. Deze laatste identiteit heeft een zetel in het bestuur van de Stichting Museumpark Archeon. Dit is in de statuten vastgelegd en is een afwijking van de code. Stichting Museumpark Archeon volgt de aanbeveling voor een vier- jaarstermijn voor bestuursleden op.

2. DE ORGANISATIE PAST DE PRINCIPES VAN DE CODE TOE EN LICHT TOE HOE ZIJ DAT HEEFT GEDAAN. DE ORGANISATIE VOLGT DE AANBEVELINGEN OP EN WIJKT HIER ALLEEN GEMOTIVEERD VAN AF.

- Stichting Museumpark Archeon heeft sinds de museale erkenning in 2015 een stichting bestuur model. Op de ANBI-pagina op de site wordt het bestuursmodel toegelicht.
- Het museum heeft 143 medewerkers, verdeeld over 73 fte's.
- Het bestuur heeft ingestemd met de reflectie op de code, geschreven door de directie, en het functioneren van de code in maart 2021 geëvalueerd.
- Het jaarverslag en de jaarrekening worden op de website geplaatst, inclusief de reflectie op deze code.
- Het belonings- en vergoedingenbeleid en de hoogte daarvan is in de jaarrekening opgenomen.

3. BESTUURDERS ZIJN ONAFHANKELIJK EN HANDELEN INTEGER. ZIJ ZIJN ALERT OP BELANGENVERSTRENGELING, VERMIJDEN ONGEWENSTE BELANGENVERSTRENGELING EN GAAN OP EEN TRANSPARANTE EN ZORGVULDIGE WIJZE OM MET TEGENSTRIJDIGE BELANGEN.

- Stichting Museumpark Archeon verstrekt aan bestuursleden en de directeur geen persoonlijke leningen en zakelijke garanties.
- In de jaarrekening worden maximaal drie relevante nevenfuncties van raadsleden vermeld. Overige nevenactiviteiten zijn zichtbaar via hun LinkedIn-profielen.
- Alle nevenfuncties van de directeur zijn in het jaarverslag opgenomen.
- Voor het aangaan van nevenfuncties door de directeur is toestemming nodig van het bestuur. Dit was in 2020 niet aan de orde. De nevenfuncties van de directeur waren in 2020 bestuurslid van de DVA Destination Viking Association en bestuurslid van de Stichting Platform Stedenband Oudtshoorn Zuid-Afrika. Beide functies zijn onbezoldigd.
- Het bestuur vergewiste zich van de onafhankelijkheid van haar leden. De nevenfuncties van de directeur en het bestuur zijn in 2020 nagegaan. Dit leidde tot een lijst van mogelijk verbonden partijen, waarbij geen ongewenste of tegenstrijdige belangenverstremgeling is geconstateerd.

4. BESTUURDERS EN TOEZICHTHOUDERS ZIJN ZICH BEWUST VAN HUN EIGEN ROL EN DE ONDERLINGE VERDELING VAN TAKEN, VERANTWOORDELIJKHEDEN EN BEVOEGDHEDEN EN HANDELEN DAARNAAR.

- De directie is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en de organisatie en is in- en extern duidelijk over de taken, bevoegdheden en werkwijze.
- De directie vergadert vier keer met de ondernemingsraad of meer indien gewenst.
- De directie overlegt tweewekelijks met de leden van het managementteam. Belangrijke beslissingen worden in de MT-notulen vastgelegd.
- Majeure strategische MT-besluiten en beleidsbeslissingen worden, conform de statuten, voor accordering aan de raad voorgelegd, met de nadruk op het onderkennen en beheersen van risico's.
- De beschrijving van het risicomanagement is eenmalig opgenomen in het jaarverslag van 2019.
- De bezoldiging van de directeur is vastgesteld door Museumpark Archeon en wijkt naar beneden toe af van de Wet Normering Topinkomens. Hij heeft een contract voor onbepaalde tijd. Zijn bezoldiging wordt vermeld in de jaarrekening.
- Museumpark Archeon, (de vof) beslist over benoeming, beoordeling, bezoldiging, schorsing en ontslag van de directeur.
- De remuneratiecommissie bespreekt met de directeur zijn functioneren.
- De directeur vraagt regelmatig advies en informeert aan de leden van het bestuur.
- De leden van het bestuur treden bij officieel gelegenheden en openingen van tentoonstellingen etc. op als ambassadeur. Zo ook bij de organisatie bij activiteiten.
- Er is een bestuursreglement waarin de onderlinge portefeuillevdeling, de werkwijze, de omgang met de directeur en de handelwijze bij tegenstrijdige belangen zijn opgenomen.
- Het bestuur vormt de auditcommissie. De auditcommissie kent een reglement.

5. HET BESTUUR IS VERANTWOORDELIJK VOOR DE WETENSCHAPPELIJKE EN MUSEALE ONDERDELEN VAN MUSEUMPARK ARCHEON. DE EXPLOITATIE EN HET EXPLOITATIERISICO VALT ONDER MUSEUMPARK ARCHEON ZIJN DE IDENTITEIT ARCHEON NOVUM MET DAARBIJ HET FUNCTIONEREN EN DE RESULTATEN VAN DE ORGANISATIE.

- De directeur handelt bij het vervullen van zijn taken vanuit het hoofddoel als stichting (het behouden, beheren en ontsluiten van een rijkscollectie) én vanuit de doelen die gesteld zijn om de maatschappelijke inbedding vorm te geven (centraal podium van de oudheid, leeromgeving, verleden en heden binden).
- De directeur is verantwoordelijk voor de verhouding met subsidieverstrekkers, sponsors, particuliere schenkers en publieke en private fondsen.

6. HET BESTUUR GAAT ZORGVULDIG EN VERANTWOORD OM MET DE MENSEN EN DE MIDDELEN VAN DE ORGANISATIE.

- Nieuwe wet- en regelgeving worden door het bestuur nageleefd en toegepast.

- Het managementteam heeft een integriteitsplan met daarin afspraken over de ethische code van de ICOM, nevenwerkzaamheden, het melden van financiële belangen, een procedure ongewenst gedrag, declaratie-regeling, klokkenluidersregeling, communicatie met pers, omgang met geschenken en giften en omgang met internet en sociale media. Dit document is in de raad vastgesteld.
- Er is een interne en een externe vertrouwenspersoon.

7. HET BESTUUR VOERT ZIJN TOEZICHTHOUDENDE, ADVISERENDE EN BELEID MAKENDE ROL OP EEN PROFESSIONELE EN ONAFHANKELIJKE WIJZE UIT.

- Het bestuur kent vaste onderwerpen die tot het toezicht behoren, zoals realisatie van doelstellingen en resultaat- afspraken met OCW, strategie, risicobeheer, bedrijfsvoering, huisvesting en financieel beleid. Onderwerpen op het gebied van personeelsbeleid, medezeggenschap, diversiteit, duurzaamheid, integriteitsbeleid komen indien actueel aan de orde.
- Ieder lid heeft voldoende tijd voor de vervulling van zijn functie. Er is geen frequente afwezigheid geconstateerd.
- De accountant brengt eenmaal per jaar verslag aan het bestuur uit van zijn bevindingen, voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening.
- De directeur stelde de beloning voor de accountant vast en bepaald welke accountant wordt ingeschakeld.
- De voorzitter bereidt met de directeur de agenda voor, leidde de vergaderingen, zorgde voor zorgvuldige besluitvorming en ziet toe op het functioneren van het bestuur.
- De voorzitter organiseert een zelfevaluatie van het bestuur met het oog op het functioneren, het nieuwe profiel en de gewenste diversiteit in de toekomstige samenstelling.
- Een verslag van het bestuur maakt deel uit van het jaarverslag en de jaarrekening. Het bestuur vergadert ten minste vier keer per jaar en laat zich leiden door het culturele, economische en maatschappelijke belang van Museumpark Archeon.

8. HET BESTUUR IS VERANTWOORDELIJK VOOR ZIJN SAMENSTELLING EN WAARBORGT DAARBIJ DESKUNDIGHEID, DIVERSITEIT EN ONAFHANKELIJKHEID.

- Het bestuur bestaat sinds het voorjaar van 2019 uit vier leden, statutair mogen dit er vijf zijn.
- De statutaire zittingstermijn voor de leden is tweemaal een periode van vier jaar.
- Het gefaseerde openbaar rooster van aftreden is in het jaarverslag, in de jaarrekening en op de website opgenomen.
- Er is een profielschets voor de bestuur als geheel vastgesteld, die recht doet aan de toezichthoudende, adviserende rol en ingaat op de gevraagde deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.
- Bij het zoeken en benaderen van potentiële nieuwe bestuursleden stelt het bestuur twee leden uit haar midden aan om samen met de directeur de transparante wervingsprocedure uit te voeren.
- Het beleid inzake de vergoeding voor de bestuursleden is opgenomen in de jaarrekening. De jaarlijkse vergoeding bedraagt € 150,- per vergadering.
- Over een introductieprogramma voor nieuwe leden worden bij toekomstige benoemingen nadere afspraken gemaakt.
- Het bestuur is in staat het algemeen, artistiek en zakelijk beleid op hoofdlijnen te beoordelen.

Ieder lid beschikt tenminste over twee competenties en draagt daardoor met eigen deskundigheid bij aan de kennis en expertise waarover het bestuur moet beschikken

ONAFHANKELIJKHEID

Onafhankelijkheid is een belangrijke pijler binnen de Governance van de Stichting Museumpark Archeon. Hierbij wordt de Code gevolgd. In de code staat dat Bestuurders iedere vorm van belangenverstrengeling moeten vermijden. Er is besloten dat er ten alle tijden een afvaardiging van de VOF Archeon Novum in het bestuur moet zitten, om zo de overeenkomst met het Bouwfonds (en daarmee het voortbestaan van Museumpark Archeon) garant te stellen. Bij de samenstelling en werving van nieuwe bestuursleden wordt goed gekeken naar een eventuele eerdere (arbeids)relatie met Archeon, om belangenverstrengeling te voorkomen.

SAMENSTELLING BESTUUR

Niko Geerlings

Huidige functie: Voorzitter

Competenties: Leidinggevende ervaring, bestuurlijke ervaring.

Nevenactiviteiten:

- ↪ Commissie Activiteiten V.V.v.A.
- ↪ Projectmanager Vitesse Vorkheftrucks BV.
- ↪ Hoofdman Die Scutterie van St. Sebastiaen

Dr. Karel Innemee

Huidige functie: Secretaris

Competenties: Wetenschappelijke/academische ervaring,

Museale ervaring, educatieve ervaring.

Nevenactiviteiten:

- ↪ Onderzoeker Mediterrane Archeologie UvA.

Jack Veldman

Huidige functie: Penningmeester

Competenties: Leidinggevende ervaring, bestuurlijke ervaring.

Nevenactiviteiten:

- ↪ Directeur Archeon.
- ↪ bestuurslid van de DVA Destination Viking Association
- ↪ Bestuurslid van de Stichting Platform Stedenband Oudtshoorn Zuid-Afrika

Adelheid Ponsoien

Huidige functie: bestuurslid

Competenties: museale en bestuurlijke ervaring

Nevenactiviteiten:

- ↪ Voorzitter Raad van toezicht museum 't Valkhof.
- ↪ Voorzitter bestuur Gelders Archief
- ↪ Lid raad van toezicht Airborn museum

De heer Joerie van Sister is in 2019 aangesteld als uitvoerend secretaris:

Joerie van Sister

Huidige functie: Uitvoerend secretaris

Competenties: proces/project management, museale en academische ervaring

Nevenactiviteiten:

- ↪ Eigenaar Novitas Heritage (project en procesmanagement) - 2016-2021
- ↪ Eigenaar Novitas Experience (educatie en presentatie - 2015-heden)
- ↪ Bestuurslid Legio II Avgvsta, lid Legio XI CPF, lid Fectio

ROOSTER VAN AFTREDEN

Bestuurslid	Functie	Start termijn 1	Start termijn 2	Start termijn 3	aftredend
Niko Geerlings	Voorzitter	16-06-2009	16-06-2013	16-06-2017	16-06-2021
Jack Veldman	Penningmeester	16-06-2009	16-06-2013	16-06-2017	16-06-2021
Karel Innemee	Secretaris	16-06-2009	16-06-2013	16-06-2017	16-06-2021
Adelheid Ponsoien	Algemeen lid	01-10-2019	01-10-2023		
Joerie van Sister	Uitvoerend secretaris	11-11-2019	11-11-2023		

BEZOLDIGING

Leden van het bestuur van de Stichting Museumpark Archeon genieten geen beloning voor hun werkzaamheden. Wel hebben zij jaarlijks recht op een vergoeding van € 150,- per vergadering voor de in uitoefening van hun functie gemaakte onkosten.

Archeon - Museumpark

Verkiezingsrapport 2021

Verkiezingsrapport 2021

Voorwoord

Den Haag, februari 2021,

Op 4 februari 2021 werden voor de elfde keer de prijzen uitgereikt aan de Leukste uitjes per provincie en het Leukste uitje in Nederland. De uitreiking was dit jaar, vanwege corona, anders dan anders. Tijdens een feestelijk online evenement zijn de prijzen uitgereikt.

Vakjury

Zes deskundigen op het gebied van dagjes uit vormden samen de vakjury voor de verkiezing Leukste uitje van Nederland. Deze juryleden hebben gezamenlijk de genomineerden per provincie bepaald aan de hand van diverse criteria zoals sfeer, klantvriendelijkheid en prijs-kwaliteitverhouding.

De vakjury bestond uit:

- Walter Jonker – Hoofdredacteur Pretwerk.nl
- Riëtte Mulder-Lemein – mede-eigenaar Go-Kids
- Goof Lukken – Trendwatcher en docent attractieparken management Breda University of applied sciences
- Hans van Leeuwen – trendwatcher Pleasureworld
- Willem Kraanen – senior adviseur ZKA Leisure consultants
- Marlies Ellenbroek – Marketing en Business Development Manager ANWB Eropuit

Voor de landelijke categorie kon gestemd worden op de top 39 uitjes met meer dan 450.000 bezoekers op jaarbasis.

Na de bekendmaking van de genomineerden was het de beurt aan de ANWB-leden! In totaal zijn er ruim 81.500 stemmen uitgebracht op de uitjes. 49.600 ANWB-leden bepaalden wie zich in elke categorie de gouden, zilveren en bronzen winnaars mogen noemen.

Hun mening maakte voor ons duidelijk wat sterke punten van uitjes zijn en hoe de uitjes gewaardeerd worden. Waardevolle informatie, die wij daarom bundelen in het rapport dat nu voor je ligt. Tijdens de verkiezingsronde hebben wij bovendien weer een onderzoek laten meelopen met interessante vragen. De uitkomsten hiervan vind je ook in dit rapport.

Wij wensen je veel leesplezier en als je vragen hebt over het rapport of over de samenwerking met ons, dan kun je ons altijd benaderen via eropuit@anwb.nl.

Een heel goed seizoen gewenst!

Hartelijke groet,

Namens het team van ANWB Eropuit,

Danielle Etienne
Manager ANWB Eropuit

ANWB EROPUIT

Achtergrondinformatie over ANWB Eropuit

Het Land van ANWB is tien jaar lang gebruikt door de ANWB-leden om leuke en bijzondere uitjes in Nederland te vinden. Groot, klein, dichtbij of ver weg en bij steeds meer uitjes ontvangen ze een aantrekkelijk voordeel of voorrecht.

Alleen in samenwerking met de vrije tijds branche kan ANWB de leden een streepje voor geven. Samen kunnen we ervoor zorgen dat ANWB-leden optimaal kunnen genieten van een uitje en dat de branche een mooi platform heeft om haar aanbod onder de aandacht te brengen. In 2020 is Land van ANWB opgegaan in ANWB Eropuit.

Facts & Figures ANWB Eropuit

Op anwb.nl/eropuit vinden ANWB-leden alles om erop uit te gaan in eigen land, van tickets voor een dagje of avondje uit, mooie fiets- en wandelroutes tot een weekendje weg in Nederland.

ANWB Eropuit-verkiezing

Bij de verkiezing Leukste uitje 2021 bepalen de vakjury en vervolgens de ANWB-leden wie de winnaar wordt. De stemronde van de verkiezing verliep online via www.anwbleuksteuitje.nl van 22 juli 2020 tot en met 1 november 2020. Alle genomineerde uitjes deden automatisch mee. Voor de landelijke verkiezing stelde de redactie van het ANWB Eropuit de uitjes vast op basis van een aantal criteria, namelijk de 39 uitjes met de grootste bezoekersaantallen per jaar (> 450.000) en een landelijke uitstraling.

Criteria

De uitjes werden door ANWB-leden beoordeeld op de aspecten prijs-kwaliteitverhouding, sfeer, klantvriendelijkheid, aanbod en faciliteiten. De totaalwaardering gecorrigeerd met een factor voor het aantal stemmen bepaalde het eindresultaat. De berekeningen laten wij over aan onderzoeksbureau Q&A.

Wie zijn wij?

De mensen achter ANWB Eropuit

Met veel plezier werken wij bij ANWB Eropuit.

De plek waar je je uitje kunt presenteren aan onze leden, waar we graag de samenwerking opzoeken en inzetten op langdurige partnerships.

Ons team is het afgelopen jaar flink gegroeid, mede door het toevoegen van buitenrecreatie en gastvrij.

Hieronder vind je een overzicht van een aantal leden van ons team, zodat je weet wie je waarvoor kunt benaderen:

Danielle Etienne – manager Land van ANWB	06-53974390 detienne@anwb.nl
Marlies Ellenbroek – marketing & development manager	088-269 6950 mellenbroek@anwb.nl
Joyce van Scherpenseel – productmanager ticketing	06-22986133 jvanscherpenseel@anwb.nl
Ronald Kranenburg – junior productmanager ticketing	06-31760204 rkranenburg@anwb.nl
Anouk Derwort – productmanager verblijf	088-269 7552 aderwort@anwb.nl
Maarten Jeuring – productmanager verblijf	088-269 6345 mjeuring@anwb.nl
Shelley Hutten – ANWB ticketing	088-269 8367 eropuit@anwb.nl
Lauren Huybens – ANWB Ticketing	088-269 6723 eropuit@anwb.nl

De winnaars 2021

	Goud	Zilver	Brons
Nederland	De Efteling	Diergaarde Blijdorp	WILDLANDS Adventure Zoo Emmen
Drenthe	Speel- en Ijsboerderij De Drentse Koe	Drouwenezand Attractiepark	Outdoor Grolloo Klimpark
Flevoland	Orchideeën Hoeve Luttelgeest	Dierenpark Almere Jungle	Aviodrome
Friesland	Aqua Zoo Friesland	Verkeers- en attractiepark Duinen Zathe	Fries Museum
Gelderland	Nederlands Bakkerijmuseum Hattem	't Veluws Zandsculpturefestijn	Veluwsche Stoomtrein Maatschappij
Groningen	Thermen Bad Nieuweschans	Familiepark Nienoord	-
Limburg	Kasteeltuinen Arcen	Kasteelpark Born	Mind Mystery
Noord-Brabant	ZooParc Overloon	Museum Klok & Peel	Dierenrijk
Noord-Holland	Landgoed Hoenderdaell	Zuiderzeemuseum	Speelpark Oudvalkeveen
Overijssel	De Flierefluiter	Dierenpark Taman Indonesia	De Morskieft
Utrecht	Nationaal Militair Museum	Klimbos Gooi Eemland	Het Spoorwegmuseum
Zeeland	Speelboerderij 't Klok 'Uus	Berkenhof Tropical Zoo	Zeeuws maritime muZEEum
Zuid-Holland	Avonturenboerderij Molenwaard	Mariniersmuseum	Archeon - Museumpark

Verkiezingsuitslag

Verkiezing en methode

Het 'Leukste uitje' wordt bepaald op basis van een onderzoek onder ANWB-leden. In dit onderzoek konden alle uitjes beoordeeld worden. Bezoekers beoordeelden hun favoriete uitjes hierbij op vijf beoekaspecten. Deze aspecten zijn door Het Land van ANWB voorafgaand aan de verkiezing bepaald.

1.1 Aspecten

De vijf beoekaspecten waarop de ANWB-leden hun favoriete uitjes konden beoordelen zijn aanbod, faciliteiten, klantvriendelijkheid, prijs-kwaliteitverhouding en sfeer. De prijs-kwaliteitverhouding is het belangrijkste aspect bij het maken van een keuze voor een uitje. Na de prijs-kwaliteitverhouding zijn de aspecten klantvriendelijkheid en faciliteiten de belangrijkste aspecten bij het maken van een keuze. Aanbod en sfeer zijn de aspecten waar men de minste waarde aan hecht, maar het is zeker niet onbelangrijk.

In hoeverre vind je onderstaande aspecten belangrijk bij de keuze om een bepaald uitje te bezoeken?

1.2 Controleslagen voor de betrouwbaarheid van de uitkomsten

Om de betrouwbaarheid van de uitkomsten te vergroten zijn onder andere de volgende controleslagen uitgevoerd:

Fraude check

De fraude check is bedoeld om de kwaliteit van de dataset te verhogen. Responses worden onder andere beoordeeld op doorlooptijd, antwoordpatronen en er wordt een analyse op IP- en e-mailadressen uitgevoerd.

Weging op basis van het belang van de aspecten

De aspecten zijn voor de consument niet allemaal even belangrijk, daarom is bij het berekenen van het eindcijfer rekening gehouden met de waarde die aan de afzonderlijke aspecten gehecht wordt. Dit betekent dat aspecten die belangrijker zijn, zwaarder meetellen bij het bepalen van het eindcijfer. Het belang van de aspecten is vastgesteld op basis van een representatieve aselecte steekproef onder het Q&A panel (zie pagina 17). Op basis daarvan is per deelnemend uitje een gewogen eindcijfer uitgerekend.

Correctie van het gewogen eindcijfer op basis van de zekerheidsmarge

Het gewogen eindcijfer is tenslotte nog gecorrigeerd op basis van een zekerheidsmarge van 90%. De behaalde, gemiddelde eindscores worden gecorrigeerd op basis van de statistische correctiefactor bij 90% betrouwbaarheid en het bijbehorende aantal waarnemingen. Algemeen geldt dat deze correctiefactor afneemt naarmate het aantal beoordelingen toeneemt.

1.3 Bekendmaking winnaars

Voor zowel de provinciale als de landelijke uitjes wordt gekeken welk uitje het hoogste gecorrigeerde cijfer heeft. De dertien uitjes (twaalf provincies plus landelijk) worden vervolgens benoemd tot 'Leukste uitje'. Op 4 februari 2021 werden voor de elfde keer de prijzen uitgereikt aan de Leukste uitjes per provincie en het Leukste uitje in Nederland. De uitreiking was dit jaar, vanwege corona, anders dan anders. Tijdens een feestelijk online evenement zijn de prijzen uitgereikt.

Archeon - Museumpark

Gewogen eindcijfer

In deze grafiek is het **gewogen eindcijfer** te zien. Daarnaast is dit eindcijfer vergeleken met het gemiddelde van de provincie (uitjes met 50 of meer beoordelingen) en het gemiddelde van alle beoordeelde uitjes (met 50 of meer beoordelingen).

Hierna komen alle aspecten op alfabetische volgorde aan bod.

Beoordeling aanbod

In dit figuur is de beoordeling te zien voor het aspect **aanbod**. Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat zij een 8,60 hebben behaald op dit aspect.

Archeon - Museumpark

Beoordeling faciliteiten

In dit figuur is de beoordeling te zien voor het aspect **faciliteiten**. Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat zij een 8,43 hebben behaald op dit aspect. Ondanks de mooie score is faciliteiten hiermee het laagst gewaardeerde aspect.

Beoordeling klantvriendelijkheid

In dit figuur is de beoordeling te zien voor het aspect **klantvriendelijkheid**. De klantvriendelijkheid van de uitjes wordt over het algemeen het hoogst gewaardeerd. Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat zij een 8,80 hebben behaald op dit aspect.

Archeon - Museumpark

Beoordeling prijs-kwaliteitverhouding

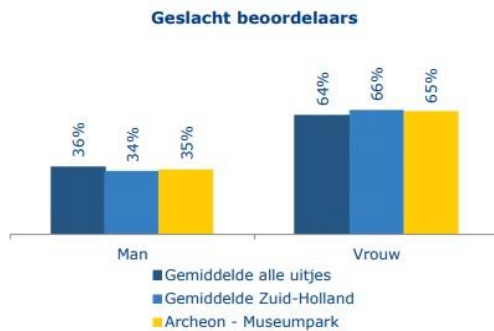
In dit figuur is de beoordeling te zien voor het aspect **prijs-kwaliteitverhouding**. Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat zij een 8,55 hebben behaald op dit aspect.

Beoordeling sfeer

In dit figuur is de beoordeling te zien voor het aspect **sfeer**. Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat zij een 8,79 hebben behaald op dit aspect.

Verdeling op basis van geslacht en leeftijd

In dit figuur is de verdeling op basis van **geslacht** te zien. Deze verdeling wordt ook getoond voor het gemiddelde van de provincie en het gemiddelde van alle beoordeelde uitjes.

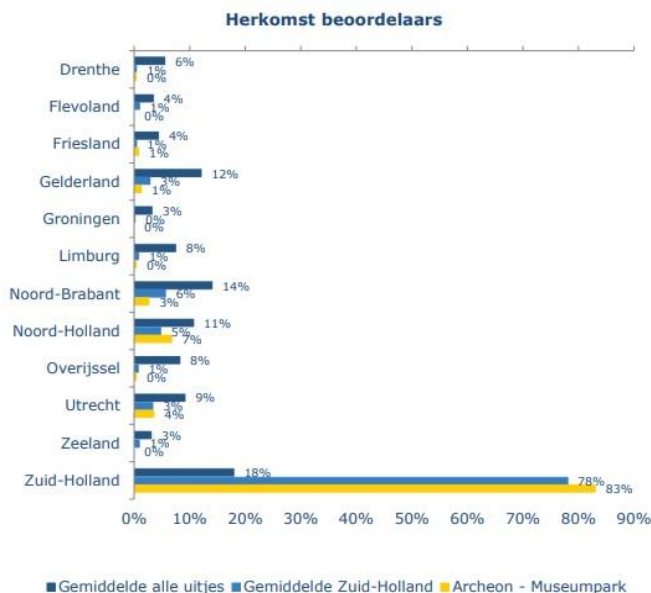
Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat 64% van de respondenten vrouw is en dat 36% man is.

In dit figuur wordt de verdeling van de **leeftijd** getoond. De leeftijdsverdeling van het uitje wordt daarnaast vergeleken met de leeftijdsverdeling van het gemiddelde van de provincie en het gemiddelde van alle beoordeelde uitjes.

Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat de groep 65 jaar en ouder het grootst is met 25% van de respondenten.

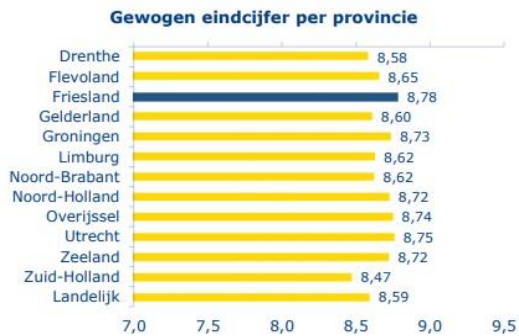
Herkomst beoordelaars

In dit figuur wordt de **herkomst** van de bezoekers van het uitje getoond. Dit wordt vergeleken met het gemiddelde van de provincie en het gemiddelde van alle beoordeelde uitjes.

Voor het gemiddelde van alle uitjes geldt dat de meeste bezoekers uit Zuid-Holland (18%) en Noord-Brabant (14%) komen.

Resultaten per provincie

De resultaten in de grafiek hierboven geven het **gewogen eindcijfer** voor de provinciale en landelijke uitjes weer.

De uitjes in Friesland hebben het hoogste gewogen eindcijfer (8,78). Hierna komen de uitjes in de provincie Utrecht en Overijssel met een gewogen eindcijfer van 8,75 en 8,74.

Hierna komen alle aspecten op alfabetische volgorde aan bod.

De uitjes in de provincie Noord-Holland en Groningen zijn het beste beoordeeld op het aspect **aanbod**. Gemiddeld behaalden de uitjes in deze provincies een 8,75. Hierna worden de landelijke uitjes en de uitjes in de provincie Utrecht het beste beoordeeld op het aspect aanbod met een gemiddelde van 8,73 en 8,72.

Resultaten per provincie

De uitjes in de provincie Groningen hebben de beste beoordeling ontvangen op het aspect **faciliteiten**. Zij werden hierop beoordeeld met een 8,77. Hierna volgen de uitjes in de provincie Friesland met een 8,66. De uitjes in Zuid-Holland worden het minst goed beoordeeld op het aspect faciliteiten. Zij worden gemiddeld beoordeeld met een 8,20.

De **klantvriendelijkheid** van de uitjes in de verschillende provincies wordt erg hoog beoordeeld. De klantvriendelijkheid van de uitjes in de provincie Utrecht krijgt het hoogste cijfer van de bezoekers (9,05). Daarna volgt de provincie Friesland met een gemiddelde van 9,02.

Resultaten per provincie

Bezoekers beoordelen de uitjes in de provincie Overijssel op het aspect **prijs-kwaliteitverhouding** het hoogst met een 8,79. Uitjes in de provincies Noord-Holland en Friesland werden daarna als beste beoordeeld door de respondenten, namelijk met een 8,70.

De uitjes in de provincie Utrecht zijn het beste beoordeeld op het aspect **sfeer**. Gemiddeld behaalden de uitjes uit deze provincie een 9,02. Hierna worden de uitjes in de provincies Zeeland en Friesland het beste beoordeeld op het aspect sfeer met een gemiddelde van 8,95 en 8,90.

**Leukste uitje
van Zuid-Holland
ANWB 2021**

CO2-UITSTOOT ENERGIEVERBRUIK

Overzicht van de uitstoot van CO2 welke gepaard gaat met uw energieverbruik.

PERIODE	HUIDIGE JAAR	VORIGE JAAR	PERCENTAGE
Januari.	25.	27.	-6,59%
Februari.	15.	27.	-43,48%
Maart.	10.	14.	-29,98%
April.	7.	15.	-55,01%
Mei.	1.	15.	-90,48%
Juni.	1.	15.	-96,54%
Juli.	12.	15.	-18,07%
Augustus.	15.	16.	-4,72%
September.	12.	11.	12,79%
Oktober.	14.	13.	4,21%
November.	10.	15.	-34,62%
December.	11.	31.	-64,24%
TOTAAL	134 tCO2	215 tCO2	-37,80%

Trees for All
Certificaat

CERTNR. 00ZZ0020-Z-210020

01 januari 2021

Ondergetekende verklaart dat Trees for All de uitstoot
van broeikasgassen heeft gecompenseerd voor

Archeon

Voor de periode: 2020

Hiervoor wordt een hoeveelheid van

390.77 ton CO₂

duurzaam vastgelegd in één van onze gecertificeerde
bosprojecten in het Kibale National Park in Oeganda.
Bedankt voor deze bijdrage aan een groene en gezonde aarde!

Simone Groenendijk
Directeur

